



**Departement Social Work
Afstudeerrichting maatschappelijk werk**

Hoe kijken ouders van kinderen met een migratieachtergrond op de vrijetijdsbesteding van hun kinderen?

**Door Sophie Pixner
Promotor Sarina Reekmans**

**Bachelorproef aangeboden tot het bekomen
van het bachelor diploma sociaal werk
(maatschappelijk assistent)**

**Hasselt
Academiejaar 2018-2019**

Hoe kijken ouders van kinderen met een migratieachtergrond op de vrijetijdsbesteding van hun kinderen?

Door Sophie Pixner

Bachelorproef aangeboden tot het bekomen
van het bachelor diploma sociaal werk
(maatschappelijk assistent)

Woord vooraf

Beste lezer,

Met deze bachelorproef sluit ik mijn studententijd aan de Hogeschool PXL af. Ik heb enorm genoten van deze studie en het studentenleven, hiervoor zou ik graag mijn lectoren en leuke medestudenten willen bedanken. Zonder deze steun was dit hele avontuur waarschijnlijk niet gelukt. De zoektocht naar een passend onderwerp verliep niet zo vlot maar ik ben erg trots op het resultaat dat ik heb geleverd. Het schrijven van dit eindwerk verliep niet altijd van een leien dakje maar het was zeker een groeiproces dat niet gelukt was zonder de hulp van enkele personen.

Allereerst zou ik graag mijn stagementoren en de directeur van de Europaschool, Hubert Crals, Thea Pipeleers en Ondinneke van Hoof, willen bedanken. Ik dank jullie voor de fijne stage en de nodige hulp tijdens de zoektocht naar mijn onderwerp. Bedankt voor de nodige feedback en de antwoorden op mijn vragen. Zonder deze goede tips en antwoorden was dit zeker niet gelukt.

Daarnaast wil ik graag mijn stagebegeleidster, Liza Renders, bedanken om mij te motiveren tijdens mijn stage. De combinatie van de stage en het schrijven van de bachelorproef was een uitdaging maar dankzij de raad van mevrouw Renders is mij dit toch gelukt.

Verder bedank ik ook mijn promotor, Sarina Reekmans, voor de goede begeleiding tijdens het schrijven van mijn bachelorproef. Zonder haar advies zou ik niet tot dit eindwerk gekomen zijn.

Veerle Verspecht van Rap op Stap, Cindy Serrani van het loket kinderrechten en Willem Vranken en Senna Bouslim van Gigos wil ik graag bedanken voor de antwoorden op mijn vragen.

Ook mijn ouders waren een grote steun voor mij tijdens dit proces. Mijn studie verliep niet erg vlot maar zij bleven desondanks in mij geloven. Bedankt om mij te motiveren tijdens mijn studie. Mijn vriend wil ik nog bedanken voor het nalezen van deze bachelorproef en zijn onvoorwaardelijke steun.

Ik wens jullie veel leesplezier toe.

Sophie Pixner

Abstract

Het doel van dit onderzoek is om te verkennen hoe ouders van kinderen met een migratieachtergrond kijken naar de vrijetijdsbesteding van hun kinderen. De bijhorende onderzoeksvragen luiden als volgt:

-“Welke drempels ervaren ouders van kinderen met een migratieachtergrond in de vrijetijdsbesteding van hun kinderen?”

-“Welke suggesties omtrent vrijetijdsbesteding hebben deze ouders voor de Europaschool en de stad Genk?”

Dit onderzoek is gevoerd op de Europaschool in Genk. De nodige informatie voor dit onderzoek heb ik verkregen via een kwalitatief onderzoek, meer specifiek door het afnemen van mondelinge interviews bij in totaal vijftien ouders van kinderen met een migratieachtergrond.

Aan de hand van de verworven resultaten kunnen we concluderen dat het merendeel van de kinderen niet voldoende kunnen participeren aan het verenigingsleven omwille van verschillende redenen zoals financiële moeilijkheden of vervoersproblematieken.

Inhoudsopgave

Woord vooraf	4
Abstract	5
Inhoudsopgave	6
Lijst met afkortingen/tabellen/figuren	8
1. Inleiding	6
2. Probleemstelling en onderzoeksvragen	7
3. Bespreking stageplaats	9
3.1 GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap	9
3.2 Scholengroep 14 Maasland	10
3.3 Go! basisschool Europaschool Genk	11
3.4 Centrum voor leerlingenbegeleiding Genk-Maasland	12
4. Theoretisch kader	14
4.1 Inleiding	14
4.2 Bespreking doelgroep	14
4.3 Vrijtijdsbesteding	19
4.4 Verschillen en ongelijkheid in het participatiegedrag van jongeren	23
4.5 Tussenkomen in de vrijetijdsbesteding	27
4.6 Besluit	31
5. Praktijkgedeelte	32
5.1 Inleiding	32
5.2 Onderzoeksmethode	32
5.3 Dataverzameling	33
5.4 Resultaten	34
5.5 Conclusies, aanbevelingen en besluit	42
6. Kritische reflectie	47
6.1 Het proces	47
6.2 Het uiteindelijke product	48
6.3 Persoonlijke reflectie	49

Bibliografie

50

Bijlagen

55

Lijst met afkortingen/tabellen/figuren

CAR: Centra voor ambulante revalidatie

CST: Centrum voor spraak- en taalpathologie

LCO: Lokaal cliënt overleg

CLB: Centrum voor leerlingenbegeleiding

GO!: Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

PPGO!: Het pedagogisch project van het GO!

Sticordi: Stimuleren, compenseren, remediëren en dispenseren

OCJ: Ondersteuningscentrum jeugdzorg

Gebruikte figuren:

Figuur 1: Evolutie van het aantal en aandeel personen van buitenlandse afkomst

Figuur 2: Geografische spreiding van de bevolking van buitenlandse afkomst

Figuur 3: Populairste vormen van vrijetijdsbesteding

1. Inleiding

Vanuit mijn opleiding heb ik de kans gekregen om stage te lopen op de Europaschool, een basisschool in Genk. Hier ben ik in aanmerking gekomen met veel interessante thema's maar het thema "vrijtijdsbesteding" sprong mij in het oog. Ik wilde meer te weten komen over de opinie van ouders van kinderen met een migratieachtergrond omtrent hun vrijtijdsbesteding. Vinden zij de vrijetijdsactiviteiten van hun kinderen belangrijk en welke drempels zouden zij ervaren? In dit onderzoek gaan we dieper in op deze vragen.

Om deze bachelorproef te kunnen starten, is het belangrijk om nader stil te staan bij de probleemstelling, om daaruit de onderzoeksvragen op te kunnen stellen. De onderzoeksvragen luiden:

"Welke drempels ervaren ouders van kinderen met een migratieachtergrond in de vrijtijdsbesteding van hun kinderen?" en "Welke suggesties omtrent vrijetijdsbesteding hebben deze ouders voor de Europaschool en de stad Genk?"

Vanzelfsprekend is een literatuurstudie belangrijk voor een onderzoek. Een verduidelijking van de begrippen "vrijtijdsbesteding" en "persoon met een migratieachtergrond" was cruciaal. Ook is het niet onbelangrijk om enkele cijfers over de migratie in België weer te geven, om een duidelijk beeld te kunnen scheppen hierover. Om het theoretisch kader af te sluiten wordt er nader ingegaan in de ongelijkheden en verschillen in het participatiegedrag van jongeren. Dan natuurlijk het belangrijkste onderdeel in deze bachelorproef: het praktijkgedeelte. Er werd gebruik gemaakt van een kwalitatieve onderzoeksmethode omdat ik de onderzoeksvragen in de diepte wens te onderzoeken. Dit wordt gedaan aan de hand van diepte-interviews. Voor het af te nemen van diepte-interviews werd er gebruik gemaakt van een interviewschema.

Aan de hand van de geluidsopnames worden de interviews getranscribeerd en vervolgens geanalyseerd. Hierna worden de resultaten weergegeven en zo een algehele conclusie geschreven. In de conclusie worden de onderzoeksvragen beantwoord en aanbevelingen geformuleerd.

Deze bachelorproef wordt afgesloten met een kritische reflectie. Hierin wordt het proces, het uiteindelijke product en mijn persoonlijke reflectie besproken in verband met de fases die werden doorlopen tijdens het maken van dit eindwerk.

2. Probleemstelling en onderzoeksvragen

Vrije tijd is een onderwerp dat sterk leeft, zowel in de maatschappij als in onderzoek. Onder meer dankzij veranderingen op de arbeidsmarkt en de digitalisering beschikken mensen, en jongeren in het bijzonder, vandaag over veel meer vrije tijd dan in de vorige eeuw (Van der Poel, 2004). De klassieke jeugdbewegingen, jeugthuizen, jeugdateliers, politieke jongerenbewegingen, sportclubs etc. eisten op enkele decennia tijd hun plaats op in het vrijetijdslandschap (Mortelmans, Van Assche & Ottoy, 2002). De vrijetijdsbesteding van kinderen en jongeren en vooral het belang van het participatieve aspect heeft de afgelopen jaren op heel wat aandacht kunnen rekenen.

Vanuit het beleid wordt vaak gefocust op georganiseerde vrijetijdsparticipatie als jeugd-en sportverenigingen. De beleidsnota van Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media en Jeugd, geeft weer dat de participatie aan vrijetijdsbesteding van belang is. Volgens Gatz (2014) voelen jongeren zich sterker betrokken bij hun buurt, staan meer open voor andere meningen en hebben meer vertrouwen in anderen. Ze vinden in hun jeugdclub of jeugdbeweging een plek waar ze zichzelf kunnen zijn. Het jeugdwerk versterkt jongeren en geeft een duidelijke maatschappelijke meerwaarde.

Jongeren met een migratieachtergrond worden ondervertegenwoordigd in het georganiseerde vrijetijdsaanbod (Roggemans, Smits, Spruyt & Van Droogenbroeck, 2013). Het jeugdwerk heeft immers een selectief bereik (Smits, 2004). Jongeren uit de lagere sociale klassen, laaggeschoolde jongeren en jongeren met een migratieachtergrond nemen minder deel aan het jeugdwerk. Relatief weinig onderzoek heeft echter aandacht geschonken aan de perceptie van de ouders op de vrijetijdsbesteding van hun kinderen.

Het doel van dit onderzoek is om meer te weten te komen over de kijk van ouders van kinderen met een migratieachtergrond op de vrijetijdsbesteding. Door middel van een kwalitatief onderzoek, waarin verschillende ouders bevraagd worden, wordt er dieper op dit onderwerp ingegaan.

Mijn onderzoeksvragen luiden als volgt:

- A. "Welke drempels ervaren ouders van kinderen met een migratieachtergrond bij in de vrijetijdsbesteding van hun kinderen?"
- B. "Welke suggesties omtrent vrijetijdsbesteding hebben deze ouders voor de Europaschool en de stad Genk?"

Maatschappelijke relevantie

Microniveau: dit onderzoek wil voor de ouders en kinderen een ruimer beeld scheppen van wat de mogelijkheden zijn rond vrijetijdsbesteding. Door eerst dieper in te gaan op het financiële aspect en daarna het aanbod van vrijetijdsbesteding te verduidelijken, is het doel van dit onderzoek ervoor zorgen dat ieder kind een optimale vrijetijdsbesteding kan bekomen. Ouders die reeds aan vrijetijdsbesteding doen kunnen misschien een ruimere kijk krijgen op financiële tegemoetkomingen, voor anderen is dit misschien een eerste kennismaking met wat Genk allemaal te bieden heeft.

Mesoniveau: het onderzoek biedt een meerwaarde voor de school waarin ik mijn onderzoek heb gevoerd, namelijk de Europaschool in Genk. Als de school weet waarom sommige ouders niet kiezen voor vrijetijdsbesteding kunnen ze hierop anticiperen. Indien de ouders geen kennis hebben van het vrijetijdsaanbod kan de Europaschool dit aanbod verduidelijken. In het geval dat het financiële aspect een probleem is kan er gekeken worden of er via de stad Genk mogelijkheden zijn voor tegemoetkomingen. Ten slotte zijn er eventueel andere redenen waarvan de school niet op de hoogte is en hieruit kunnen ze dan bijleren.

Macroniveau: op macroniveau leidt dit onderzoek tot signalering van het beleid. Daarnaast wenst het bij te dragen tot een beleid dat inspeelt op de noden van alle kinderen en jongeren in deze cultureel diverse samenleving. De stad Genk krijgt hierdoor de mogelijkheid om een beter beeld te krijgen. Door dit onderzoek kan er in de toekomst een uitgebreider onderzoek gevoerd worden en hierdoor worden de noden van deze ouders op vlak van vrijetijdsbesteding gesignaleerd. Een productieve vrijetijdsbesteding is een recht voor elk kind en het beleid kan hierdoor de nodige inspanningen leveren.

3. Bespreking stageplaats

In dit eerste deel wordt een beeld geschetst van de Europaschool. De Europaschool heeft mij geholpen om praktijkervaring op te doen die noodzakelijk is als derdejaarsstudent. Deze bachelorproef werd geschreven in het kader van mijn stage als zorgcoördinator binnen de Europaschool in Genk, hierbij probeer ik een duidelijke taakomschrijving te geven van mijn functie als zorgcoördinator.

Deze school behoort tot het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en het maakt deel uit van de Scholengroep 14 'Maasland'. Tevens is er een nauwe samenwerking met het CLB Genk-Maasland.

De informatie die in dit onderdeel wordt gegeven, is van belang om het takenpakket binnen mijn stageplaats te kaderen en een duidelijk overzicht te geven van het pedagogisch project van het GO!.

3.1 GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

'Echte kansen bieden aan jonge mensen, segregatie tegengaan, talenten ontwikkelen en elk talent gelijkwaardig waarderen. Dat is en blijft ook in de 21ste eeuw de maatschappelijke opdracht van het GO!, het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.'

Het pedagogisch project van het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap heeft tot doel om kinderen en jongeren te laten ontdekken dat er geen universele waarheid is om filosofische, ideologische en godsdienstige vragen te beantwoorden. En dat we ondanks verschillende opvattingen vooral moeten leren met elkaar samen te leven. 'Samen leren samenleven' staat in het PPGO! omschreven als een kernopdracht voor iedereen (PPGO!, 2018).

Het GO! voedt op tot actief burgerschap door respect, oprechtheid, gelijkwaardigheid, openheid, engagement en betrokkenheid te bewerkstelligen.

Het pedagogisch project van het GO! (PPGO!) staat voor een dynamisch mens- en maatschappijbeeld. Het PPGO! beoogt gelijke kansen bij de maximale ontplooiing en vorming van persoonlijkheden.

Iedereen moet hierbij genieten van de vrijheid om zelf keuzes te maken en kritisch te zijn. Die openheid veronderstelt dat kinderen en jongeren ruimte krijgen om te twijfelen, dat ze continu vragen mogen stellen en dat ze de nodige vaardigheden aanleren om kritische zin te ontwikkelen.

Het GO! zorgt ervoor dat iedereen, zonder onderscheid, gelijke kansen krijgt om zich te ontwikkelen. Vooroordelen worden tegengegaan. Samenwerken met elkaar wordt gestimuleerd. De school moet ervoor zorgen dat elk kind evenveel kansen krijgt om zich maximaal te ontwikkelen. Elke leerkracht heeft de opdracht om aan gelijke kansen te werken.

3.2 Scholengroep 14 Maasland

De Europaschool maakt deel uit van Scholengroep 14 'Maasland'. Deze scholengroep stuurt, begeleidt en ondersteunt haar scholen zodat ze zich beter kunnen concentreren op de verwezenlijking van hun pedagogisch project en zich kunnen bezighouden met kwaliteitsvolle vorming.

De scholengroep 14 staat voor 4 verschillende waarden: respect, openheid, transparantie en solidariteit (Europaschool, 2018)

Ze hebben allerhande kernactiviteiten zoals:

- ✓ ontwikkelen van kwaliteitszorg
- ✓ rationaliseren, programmeren en garanderen van een onderwijsaanbod
- ✓ coachen, sturen en begeleiden van directies zodat ze het beleidsvoerend vermogen binnen hun school kunnen bekrachtigen
- ✓ uitvoeren van taken om de planlast van de scholen te verminderen op het vlak van personeel, veiligheid, infrastructuur, financiën en wet- en regelgeving.
- ✓ coördineren en op elkaar afstemmen van het niveau overschrijdend pedagogisch beleid

De scholengroep wil zorgen voor kwaliteitsvol onderwijs om jonge mensen te helpen om zich te ontplooien tot de volwassenen van morgen. Dit vormt de basis voor een carrière als maatschappelijk geëngageerde burger. Leerlingen worden klaargestoomd voor hun verdere carrière door het aanwakkeren van leerbereidheid, talenten en vaardigheden, een pakket aan kennis meegeven en een goede leerhouding. Het beleid van de scholengemeenschap is gebaseerd op de zelfdeterminatietheorie. Deze theorie beschikt over de drijfveren om het leren en de motivatie te verhogen door: autonomie, verbondenheid en competentie.

Gemotiveerde mensen kunnen beter omgaan met tegenslagen en ze spenderen meer tijd aan het leerproces. Motivatie heeft een invloed op de effectieve leertijd en op het doorzettingsvermogen van de leerling. Werken aan deze motivatie van de leerlingen is een gezamenlijke opdracht, zowel van de leerkracht als van het gehele schoolteam, als van de scholengroep (Europaschool, 2018).

3.3 Go! basisschool Europaschool Genk

In 1996 opende de Europaschool zijn deuren. Het uitgangspunt is om de kinderen voor te bereiden op de behoeften van de 21^{ste} eeuw, in een verbonden Europa. Dit leidde tot de naam 'Europaschool'. Verdraagzaamheid, de verbreding van het socio-emotioneel gedrag, integratie en onderling respect krijgen veel aandacht op deze school (Europaschool, 2014)

De slogan van de Europaschool is: Iedereen is een ster!

- ✓ Iedereen is een ster: elk kind is uniek en krijgt bij een kans.
- ✓ Iedereen wordt een ster: in de school kan iedereen zijn talenten ontplooien.
- ✓ Iedereen verdient een ster: iedereen die zijn best doet, wordt daarvoor beloond met een complimentje, goede resultaten, een lachend mannetje, ... (Europaschool, 2014)

De Europaschool biedt onderwijs aan kinderen van 2,5 jaar tot 12 jaar uit alle lagen van de bevolking. Alle leerlingen krijgen ook gelijke kansen binnen het onderwijsproject. De kinderen leren plannen, inventief zijn en organiseren. Men zorgt als school voor aangepaste materialen zodat alle kinderen onmiddellijk succes ervaren. Naast aandacht voor het cognitieve, worden ook andere talenten ontwikkeld. Leerlingen met specifieke noden worden persoonlijk en op maat begeleid (Europaschool, 2014).

Er wordt gewerkt met uitdagende, motiverende, relevante taken en materialen. Op die manier zijn de kinderen zeer betrokken bij het lesgeven en hierdoor stijgt hun welbevinden alleen maar meer en worden hun prestaties in positieve zin beïnvloed.

De belangrijkste pijlers van de Europaschool zijn:

- taal
- talentontwikkeling
- creativiteit
- sport
- warmte en succes

De Europaschool heeft als brede school ook een goed netwerk in de Genkse wijk Kolderbos. Een brede school is een samenwerkingsverband tussen verschillende sectoren en partners (Brede school, 2018). De partners waarmee de Europaschool samen werkt zijn onder andere Bethanië, de opvoedingswinkel, Rimo, jongerenwerking Gigos, Cego, Stad Genk, de moskee van Kolderbos en dienstencentrum Hazelaar.

Sinds 2017 doet de Europaschool mee aan het project 'Warme scholen'. Dit project heeft als doel om scholen te ondersteunen zodat leerlingen zich goed in hun vel voelen en op die manier veerkrachtiger worden. De scholen worden begeleid naar een integrale aanpak rond welbevinden, betrokkenheid en gezond emotioneel vermogen (GO!, 2017)

3.3.1 Takenpakket zorgcoördinator

Op de Europaschool werken 49 leerkrachten en één directeur. Twee leerkrachten hiervan werken ook deels als zorgcoördinatoren. Het lager- en het kleuteronderwijs hebben beide een zorgcoördinator. De taken van de zorgcoördinator zijn erg omvangrijk:

- aanvullen van dossiers in het leerlingenvolgsysteem en het opvolgen van het zorgcontinuüm
- problemen van leerlingen bespreken met de klasleerkrachten en oplossingen hiervoor zoeken
- problemen met het centrum voor leerlingenbegeleiding bespreken in naam van de leerkracht
- huisbezoeken
- opvolging van de afwezigheden van de leerlingen
- opstellen van aangepaste leertrajecten of sticordi's onder de noemer van redelijke aanpassingen en deze bespreken met de ouders
- in contact staan met het centrum voor ambulante revalidatie, het centrum voor spraak- en taalpathologie, logopedisten, kinesisten, huiswerkbegeleiding De Passer,...
- aanwezig zijn op het lokaal cliënt overleg
- als tussenpersoon fungeren indien er moeilijk contact is tussen de ouders en de leerkrachten
- aanspreekpunt OCJ of vertrouwenscentrum kindermishandeling

3.4 Centrum voor leerlingenbegeleiding Genk-Maasland

De centra voor leerlingenbegeleiding willen de leerlingen en hun ouders ondersteunen. Ze begeleiden de leerlingen door nieuwe invalshoeken te openen in hun ontwikkeling tot zelfstandige volwassenen en volgen systematisch de gezondheid en het welzijn van de leerlingen op. De centra werken ook samen met de leerlingen, de ouders, de leerkrachten, de scholen en andere instanties die betrokken zijn. Deze samenwerking gebeurt in 4 domeinen:

- ✓ leren en studeren
- ✓ onderwijsloopbaan
- ✓ preventieve gezondheidszorg
- ✓ psychisch en sociaal functioneren

De centra garanderen een multidisciplinaire aanpak in deze 4 domeinen door hun teamwerking. Op vraag van leerlingen, ouders, leerkrachten en directies doen zij onderzoek, verstrekken zij informatie en advies en begeleiden zij in samenwerking met andere diensten (Europaschool, 2018).

Het GO!CLB Genk-Maasland werkt nauw samen met de Europaschool. Tijdens een overleg tussen de zorgcoördinator en een leerkracht worden enkele leerlingen besproken waarvan ze merken dat er een zorgvraag aanwezig is. Indien de school deze problematiek niet zelf kan oplossen, wordt het CLB ingeschakeld om met de nodige expertise dit probleem te benaderen.

Het is de taak van de zorgcoördinatoren om het CLB te contacteren, indien dit nodig is. Deze aanvragen van de zorgcoördinatoren worden overlegd in de teambespreking van het CLB. Na de beslissing van het CLB worden de zorgcoördinatoren gevraagd eventueel meer informatie verschaffen ofwel geeft het CLB een antwoord. Deze antwoorden geven de zorgcoördinatoren door aan de leerkrachten en dan volgt de nodige nabespreking.

4. Theoretisch kader

4.1 Inleiding

Hieronder bevindt zich de uitwerking van het theoretisch onderdeel van dit eindwerk. Voldoende inzicht krijgen in dit gedeelte is belangrijk om het praktisch gedeelte goed te kunnen kaderen. Om de studie te begrijpen is een uitleg van de termen “Persoon met een migratieachtergrond” en “vrijtijdsbesteding” noodzakelijk.

In dit eerste hoofdstuk wordt licht geworpen op de huidige migratiecontext in België en op de problemen dat dit met zich meebrengt op het gebied van terminologie. Allereerst wordt een omschrijving gegeven van het begrip “persoon met een migratieachtergrond”, waarna een discussie over het woord behandeld wordt. Ten slotte wordt de migratie in België cijfermatig voorgesteld.

Hierop volgend wordt het 2^{de} deel van mijn theoretisch kader besproken: vrijtijdsbesteding. Eerst worden de definities van vrijtijdsbesteding besproken, waarna er dieper wordt ingegaan op het recht op vrijtijdsbesteding. Vervolgens worden het belang van vrijtijdsbesteding voor jongeren, de commercialisering van de vrije tijd en de populaire vormen belicht.

Tot slot wordt er de focus gelegd op de verschillen en de ongelijkheid in het participatiegedrag van jongeren binnen de vrijtijdsbesteding. Er wordt gekeken welke significante verschillen in de bestaande literatuur worden aangehaald afhankelijk van de sociale klasse, onderwijsvorm, rol van de ouders, woonomgeving en afkomst.

De bestaande tussenkomsten voor vrijtijdsbesteding worden in het laatste onderdeel behandeld. De tegemoetkomingen worden op een structurele manier voorgesteld in een handig overzicht.

4.2 Bespreking doelgroep

Centraal in deze studie staat het concept “persoon met een migratieachtergrond”, een groep die meteen ook deel uitmaakt van de onderzoekspopulatie in dit onderzoek. De doelgroep van deze bachelorproef zijn ouders van kinderen met een migratieachtergrond. Er wordt ingegaan op wie beschouwd wordt als “persoon met een migratieachtergrond” en hoe deze doelgroep vertegenwoordigd is in België.

4.2.1 Wie is “allochtoon”?

Het is niet eenvoudig om uit te maken hoe personen met een migratieachtergrond of allochtonen in België het best worden genoemd zonder de individuen in verlegenheid te brengen of zelfs te beledigen. Een “migrant” is nochtans niet noodzakelijk hetzelfde als een “buitenlander”, een “etnische minderheid” of een “vreemdeling” (Tielens, 2015). Een gangbare term voor minderheidsgroepen met vreemde roots in België is “allochtoon”. Het woord “allochtoon” komt van het Grieks en betekent letterlijk “van een ander land”. Er worden echter vaak verschillende definities van het begrip “allochtoon” gehanteerd wanneer het om bevolkingsgroepen gaat (Leroy, 2012). Het woord “allochtoon” krijgt in de volksmond en in de media veel verschillende betekenissen en we kunnen concluderen dat dit begrip erg rekbaar is. Doorgaans worden verschillende definities door elkaar gebruikt en dit zorgt voor verwarring. Zoals vele concepten heeft ook dit begrip zowel een enge als een ruime definitie. Een algemene omschrijving van het begrip “allochtoon” is “iemand die van elders afkomstig is” (Van Dale Online, 2018). Dit is natuurlijk een zeer vage betekenis van het begrip.

“Allochtoon zijn” staat niet gelijk aan “niet-Belg zijn”. Velen onder hen zijn genaturaliseerd. Heel wat kinderen van allochtone afkomst zijn automatisch Belg van bij de geboorte (Leroy, 2012). De definitie van het VESOC (Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité) bepaalt dat iemand allochtoon is indien hij geen nationaliteit uit één van de landen van de Europese Economische Ruimte (EER) heeft of op voorwaarde dat minstens één ouder of minstens twee grootouders een nationaliteit hebben van buiten de EER. Spotti (2011) geeft het woord “allochtoon” ook een betekenis in zijn werk. Hij stelt dat allochtonen mensen zijn die in het buitenland zijn geboren en/of die ten minste één ouder heeft die in het buitenland werd geboren.

Sterk (2000) ziet de “allochtoon” enkel als iemand met een niet-westerse herkomst. In zijn boek ‘Media en allochtonen: journalistiek in de multiculturele samenleving’ (2000) omschrijft hij de allochtonen als mensen die op grond van hun uiterlijke kenmerken zijn als niet-Westerse-Europeanen. De Belgische regering daarentegen omschrijft de “allochtonen” als volgt:

“Personen die zich legaal in België bevinden, ongeacht of zij de Belgische nationaliteit hebben en aan de volgende voorwaarden voldoen: minstens één van hun ouders of grootouders is geboren buiten België; zij bevinden zich in een achterstallige positie vanwege hun etnische afkomst en hun zwakke sociaal economische positie”. (Devroe, 2007)

4.2.2 Problematisering van het begrip “allochtoon”

Hoewel het woord bij aanvang gezien werd als een geschikt alternatief om de termen “gastarbeider”, “vreemdeling” en “migrant” te vervangen, is de term vandaag de dag niet langer onbesproken (Devroe, 2007). Het woord krijgt alsmaar vaker kritiek te verduren. Het kwam zelfs zover dat enkele maatschappelijke instanties het woord uit hun register schrapten. Zo besloot de stad Gent het woord niet langer te gebruiken, als startschot van hun nieuw integratiebeleid (Van den Broek, 2013). De Gentenaars van een andere origine zullen voortaan als Turkse Gentenaar, Gentse Bulgaar of Marokkaanse Turk door het leven gaan. Naast de stad Gent besloot ook de krant “De Morgen” het woord allochtoon niet langer te gebruiken. Wouter Verschelden, op dat moment de dienstdoende hoofdredacteur, nam deze beslissing omdat het woord naar eigen zeggen nodeloos kwetsend en stigmatiserend is (Verschelden, 2012).

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) zegt dat de term “allochtoon” in 2016 werd vervangen door “persoon met een migratieachtergrond”. Iemand met een migratieachtergrond is een persoon van wie minimaal één ouder in het buitenland is geboren. Er wordt tevens ook nog een onderscheid gemaakt tussen personen die zelf in het buitenland zijn geboren (dit is de eerste generatie) en personen die in België zijn geboren (dit is de tweede generatie). Er wordt ook nog een onderscheid gemaakt tussen personen met een westerse migratieachtergrond en personen met een niet-westerse migratieachtergrond. Tot de derde generatie behoren de personen dat in België zijn geboren en van wie beide ouders ook in België zijn geboren. Één van de grootouders hiervan is echter in het buitenland geboren (CBS, z.d.).

Ook in de wetenschappelijke literatuur wil men het woord “allochtoon” uitwissen. Volgens Verhaeghe (2010) wordt het woord gelinkt aan culturalisme. Hij stelt dat culturalisme een nieuwe vorm van racisme is waarbij mensen niet langer geclassificeerd worden in functie van ras of huidskleur, maar wel op basis van cultuur. Een allochtoon betekent het niet hebben van een Vlaamse of Nederlandse cultuur. Een persoon van een andere herkomst mag dan wel in België geboren zijn en zich aangepast hebben aan de Vlaamse levenswijze, hij zal toch als een andere beschouwd worden wanneer zijn oorspronkelijke cultuur erg verschilt. Verhaeghe (2010) stelt dat er alvast een specifiekere term moet komen om de etnische minderheden te duiden. Het is hierbij belangrijk dat de identiteit en geschiedenis van iedere persoon erkend wordt, wat bij de huidige term allochtoon niet het geval is omdat deze functioneert als een containerbegrip.

Vluchtelingenwerk Vlaanderen heeft het woord “allochtoon” hervormd naar “personen met een migratieachtergrond”. Dit is een persoon met een nationaliteit van een land buiten de Europese Unie of het is een persoon van wie ten minste één ouder of twee grootouders een nationaliteit hebben van een land buiten de Europese Unie (Vluchtelingenwerk Vlaanderen, z.d.).

Er bestaan talloze andere definities voor “personen met een migratieachtergrond” maar, om verwarring te vermijden, wordt er in deze studie de betekenis van “Vluchtelingenwerk Vlaanderen” gehanteerd en toegepast tijdens de diepte-interviews. Deze definitie geeft een mooie en duidelijke betekenis weer over personen met een migratieachtergrond.

Uit bovenstaande studies blijkt dat het begrip “allochtoon” nog steeds stigmatiserend werkt, vandaar wordt ervoor gekozen in het vervolg van dit onderzoek gebruik te maken van “personen met een migratieachtergrond”.

4.2.3 Migratie in België: cijfermatig

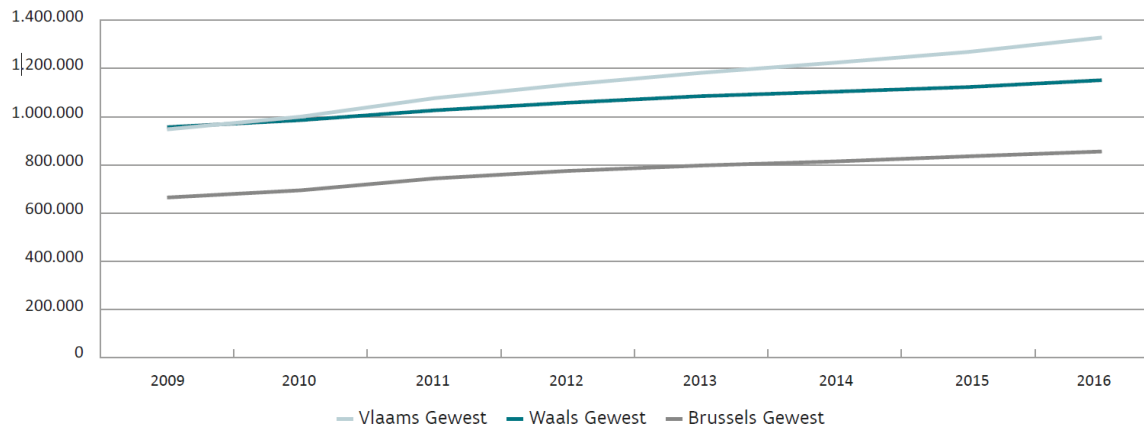
Ook in België is het migratieaantal sterk toegenomen als gevolg van de globalisering. Het is niet eenvoudig om hier een concreet cijfer te voorzien, omdat etniciteit niet geregistreerd wordt en omdat veel migranten door naturalisaties uit de statistieken verdwijnen (Devroe, 2007). Toch is het duidelijk dat het aandeel migranten in de Belgische samenleving de afgelopen jaren sterk is toegenomen. België zou vandaag zelfs proportioneel meer migranten ontvangen dan haar buurlanden en zelfs meer dan bijvoorbeeld de Verenigde Staten (Hanseeuw, 2012). Het gros van deze nieuwkomers is afkomstig van een EU-land, waarvan een groot deel uit de oude lidstaten komt. Een toenemend aantal is afkomstig uit Oost-Europa (Hanseeuw, 2012).

In Vlaanderen behoren Marokkanen en Turken numeriek tot de grootste groepen van niet-westerse personen met een migratieachtergrond (d'Haenens, El Sghiar, & Golaszewski, 2010). Daarnaast kent België ook een instroom van bijvoorbeeld migranten uit Polen, China en Amerika (Hanseeuw, 2012). We kunnen dus stellen dat de Belgische samenleving gekenmerkt wordt door verschillende nationaliteiten, dit vanwege decennialange vermengingen en migraties (Hanseeuw, 2012).

Personen met een migratieachtergrond zijn niet meer weg te denken uit onze samenleving. Op 1 januari 2015 telde de als vreemdeling geboren bevolking 2.206.259 personen, dat is gelijk aan 20% van de algehele Belgische bevolking (Myria, 2016). Volgens Lafleur et al. (2018) zijn de in België gevestigde migrantenbevolking (personen geboren in het buitenland)

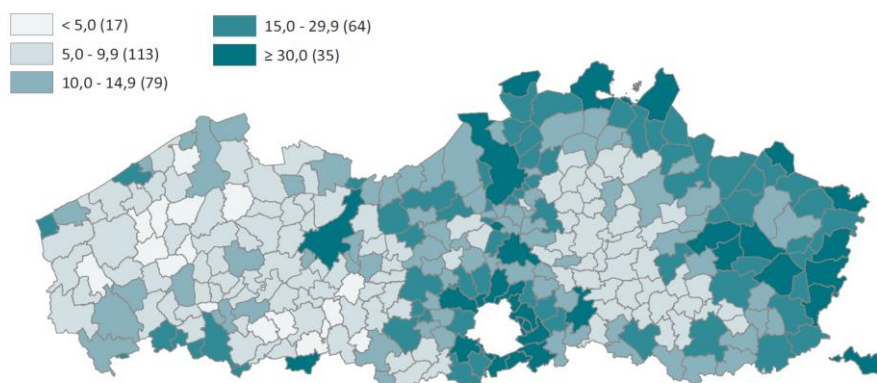
toegenomen met 68% op 15 jaar, gaande van 1.080.790 personen in 2001 tot 1.812.409 in 2016. Als we het aandeel van de migranten binnen elk gewest bekijken, vertegenwoordigden ze in 2016 14,6 % van de populatie in Wallonië, 11,7 % in Vlaanderen, en 44,5 % in Brussel. Begin 2016 woonden er in België ongeveer 3,3 miljoen mensen met een migratieachtergrond. (Statistiek Vlaanderen, 2018)

Figuur 1: evolutie van het aantal en aandeel personen van buitenlandse afkomst



Noot. Herdrukt van “Vlaamse migratie- en integratiemonitor”, door Noppe et al., 2018. Geraadpleegd van <https://www.statistiekvlaanderen.be/sites/default/files/docs/VMIM-Vlaamse-Migratie-Integratiemonitor-2018.pdf>

Figuur 2: de geografische spreiding van de bevolking van buitenlandse afkomst



Noot. Herdrukt van “Vlaamse migratie- en integratiemonitor”, door Noppe et al., 2018. Geraadpleegd van <https://www.statistiekvlaanderen.be/sites/default/files/docs/VMIM-Vlaamse-Migratie-Integratiemonitor-2018.pdf>

4.3 Vrijtijdsbesteding

In het vorig punt van dit theoretisch kader staat uitgelegd waarom er voor het begrip “personen met een migratieachtergrond” werd gekozen. Om het vervolg van deze studie beter te begrijpen is een verdere uitleg van het begrip “vrijtijdsbesteding” noodzakelijk. De volgende sectie behandelt de definities van het woord, het recht op vrijtijdsbesteding en het belang hiervan. Vervolgens wordt de commercialisering van de vrije tijd en de populaire vormen besproken.

4.3.1 Definities vrijtijdsbesteding

Volgens Mathijssen Loopmans & Crivit (2014) is “vrije tijd” een sociaal fenomeen: het is een verschijnsel dat onlosmakelijk verbonden is met het menselijk handelen. Mulder (2014) benadrukt dat vrije tijd een relatief jong begrip is, dat in eerste instantie slechts voor een kleine bovenlaag van de samenleving was weggelegd.

Volgens Mulder (2014) kan het woord “vrije tijd” niet eenvoudig gedefinieerd worden. Om dit woord toch te kunnen beschrijven moeten we een onderscheid maken tussen de objectieve en subjectieve benadering van vrije tijd.

De objectieve benadering van vrije tijd is gebaseerd op feiten. Deze benadering wordt gebruikt door instanties om onderzoek te doen naar vrije tijd op basis van de hoeveelheid in uren of percentages. Het gaat hier om de kwantiteit van de vrije tijd.

De subjectieve benadering van vrije tijd is afhankelijk van de persoonlijke zienswijze en situatie. Het gaat hierbij om de kwaliteit van de vrije tijd (beleving, ervaring).

Vrijtijdsbesteding kan ook opgesplitst worden in 2 belangrijke domeinen: De formele en de informele vrije tijd (Sinnaeve & Schillimans, 2006). De formele vrijtijdsbesteding is alle vrije tijd binnen een georganiseerd verband en de informele vrijtijdsbesteding is alle vrije tijd die buiten het georganiseerd verband valt.

Van der Poele (2004) geeft weer dat “vrijheid” zeggenschap over de indeling en besteding van de tijd betekent.

We kunnen 3 belangrijke invalshoeken onderscheiden van waaruit vrije tijd kan gedefinieerd worden (Mortelmans et al., 2002). Binnen de eerste invalshoek wordt vrije tijd bekeken als een mentale, spirituele en/of emotionele houding. Een activiteit kan vanuit deze invalshoek als vrije tijd benoemd worden op voorwaarde dat men zich vrij en ongedwongen voelt en indien men hieruit een zekere voldoening haalt. Binnen de 2^{de} invalshoek wordt vrije tijd beschreven als datgene wat uit vrije wil wordt gekozen en los staat van activiteiten die men

verbindt met verantwoordelijkheden (bv. huishoudelijke taken). Vrijwillige deelname is essentieel en er moet een gevoel van zelfbepaling aan vooraf gaan. Tenslotte kan vrije tijd gedefinieerd worden als tijdseenheid. Vrije tijd wordt dan omschreven als de tijdsperiode na de gezins- en verplichte tijd.

Verbeek en de Haan (2011) geven weer dat mensen zich in hun vrije tijd kunnen ontplooiën, banden met anderen kunnen onderhouden en loskomen van hun werk. De hoeveelheid vrije tijd geeft een aanwijzing van hoe druk mensen het hebben en in welke mate zij hun tijd zelf kunnen invullen.

4.3.2 Recht op vrije tijd

Met de aanneming van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) werd een maatschappelijk akkoord bereikt over de opportuniteit om ook de mensenrechten van kinderen vast te leggen. Op 20 november 1989 werd dit verdrag unaniem goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (De Roover & Rooms, 2007). Dit internationaal verdrag omvat zowel beschermings-, provisie- als participatierechten (Maesele et al., 2008) en bevestigt dus niet alleen het recht van kinderen tot bescherming, maar ook het recht om zich te ontwikkelen tot een autonome volwassene.

Het IVRK wordt vaak beschouwd als het meest volledige mensenrechtenverdrag omdat het alle soorten mensenrechten bevat. Het verdrag verleent immers aan kinderen zowel burgerlijke, politieke, economische, sociale als culturele rechten. Dit wil zeggen dat het recht op vrije tijd en ontspanning één van de rechten werd voor kinderen. Artikel 31 van het IVRK verwoordt dit als volgt:

“De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind op rust en vrije tijd, op deelneming aan spel en recreatieve bezigheden passend bij de leeftijd van het kind, en op vrije deelneming aan het culturele en artistieke leven.” (Verenigde Naties, 1989)

“De Staten die partij zijn, eerbiedigen het recht van het kind volledig deel te nemen aan het culturele en artistieke leven, bevorderen de verwezenlijking van dit recht, en stimuleren het bieden van passende en voor ieder gelijke kansen op culturele, artistieke en creatieve bezigheden en vrijetijdsbesteding.” (Verenigde Naties, 1989)

Concreet wil dit zeggen dat elk kind recht heeft op rust, vrije tijd en ontspanning (spelen, sporten, met kunst bezig zijn etc.). De overheid moet het aanbod van degelijke en gelijke kansen voor culturele, artistieke, recreatieve en vrijetijdsactiviteiten aanmoedigen (UNICEF, 2004).

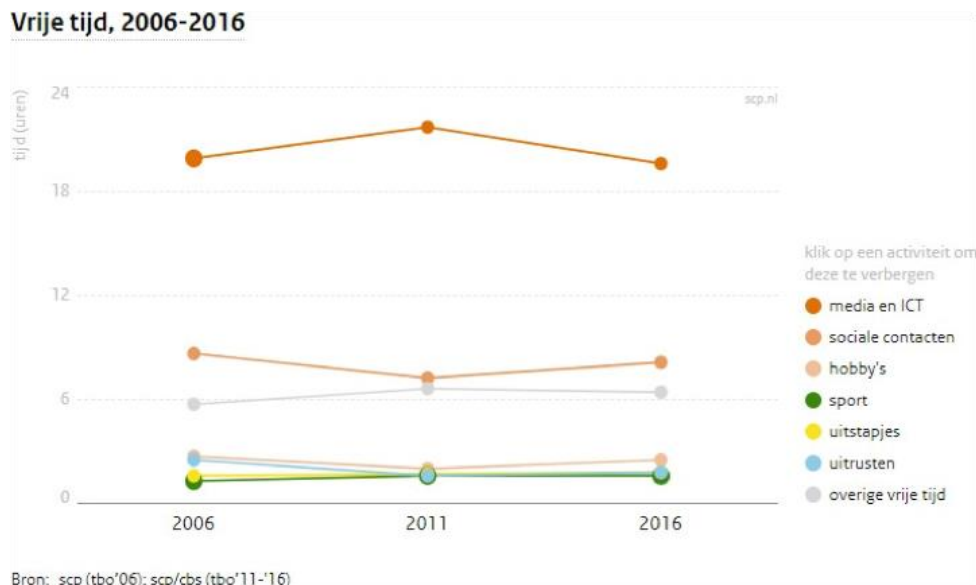
4.3.3 Belang van vrije tijd

In verschillende onderzoeken wordt de positieve impact van participatie vastgesteld, wat maakt dat de belangstelling voor participatie van kinderen en jongeren aan vrije tijd is toegenomen. Busseri en Rose-Krasnor (2009) en Dworking, Larson en Hansen (2003 in Van de Walle et al., 2013) schrijven dat deelname aan georganiseerde vrije tijd bijdraagt tot de intra-persoonlijke ontwikkeling van jongeren. Het bevordert de ontwikkeling van een eigen identiteit, beheersing van emoties en verwerving van autonomie en zorgt voor een hogere mate van psychosociaal welzijn. Volgens Bohnert, Aikins en Edidin (2007 in Van de Walle et al., 2013) levert participatie aan georganiseerde vrije tijd ook interpersoonlijke voordelen op. Zo kunnen deelnemers aan gestructureerde vrijetijdsvormen terugvallen op een groter sociaal netwerk en zijn hun sociale competenties beter ontwikkeld, wat maakt dat zij minder moeite hebben met het opbouwen van relaties wat dan weer het zelfvertrouwen ten goede komt. Verder wijst Pelleriaux (2005 in Van de Walle et al., 2013) erop dat maatschappelijke participatie ook voordelen oplevert voor de samenleving. Door ervaringen van samenwerking met anderen in de georganiseerde vrije tijd, kunnen kinderen en jongeren beter overweg met verschillende persoonlijkheden en culturen. Tot slot vormen verenigingen de spreekbuis waarlangs kinderen en jongeren hun mening kunnen uiten. Dit wordt het “extern democratiserend effect” genoemd (Van de Walle et al., 2013). Eerder onderzoek toont aan dat het jeugdwerk bijdraagt aan sociale vaardigheden, sociale cohesie en sociale integratie. De jongeren ervaren het jeugdwerk als leefwereldverbredend: ze voelen zich goed en ze kunnen er dingen doen die ze thuis niet kunnen (Mathijssen & Coussée, 2011).

4.3.4 Populaire vormen van vrijetijdsbesteding

Volgens Roeters (2017) kan vrije tijd gebruikt worden om te ontspannen, sociale banden te versterken, te sporten en zich te ontspannen. Vrije tijd is een overkoepelende term voor 8 deelactiviteiten: sociale contacten (zoals familiebezoek), hobby's, cultuurdeelname, media en ICT (bv. televisiekijken), sportdeelname, uitstapjes, horeca en feestjes en niet doen. Hiervan zijn media en ICT en sociale contacten de meest populaire vormen (Roeters, 2017). Dit wordt ook weergegeven op onderstaande figuur.

Figuur 3: populaire vormen van vrijetijdsbesteding



Noot. Herdrukt van “Vrije tijd, een week in kaart”, door Roeters, A. 2017. Geraadpleegd van <https://digitaal.scp.nl/eenweekinkaat1/vrije-tijd/>

4.3.5 Commercialisering van de vrije tijd

Mulder (2014) geeft aan dat het vooral onze vrijetijdsbesteding is die onze identiteit en status vormgeeft. Er wordt gemiddeld 25% van ons besteedbaar inkomen uitgegeven aan vrijetijdsbesteding. De vrijetijdssector is hierdoor een commerciële grootmacht. Volgens Brouwer (2013) is vrijetijdsbesteding erg consumptief. Hij zegt dat vrije tijd kan gedefinieerd worden als tijd voor eigen zingeving volgens eigen regels. Vrije tijd is ideaal om te zoeken naar nieuwe zingeving, nieuwe contacten, nieuw gedrag en nieuwe producten.

De sector van de vrije tijd wint steeds meer aan belang (van den Broek, 2003). We merken een democratisering op binnen de vrijetijdssector. Indien men de mogelijkheid heeft om te betalen, zijn vrijetijdsdiensten toegankelijk voor iedereen. Commercieel aangeboden vrijetijdsdiensten vormen een groeiemarkt. De keerzijde van deze commercialisering is dat vrijetijd voor sommige inkomensgroepen nagenoeg onbetaalbaar wordt. De twee belangrijkste vereisten voor vrije tijd zijn geld en tijd (Corijn, 2000). Tegenwoordig heerst er een vermarkting van de vrije tijd. Waar oorspronkelijk het vrijetijdsaanbod bedoeld was als een gebied van educatie en socialisering, wordt het tegenwoordig gedomineerd door ontspanning en vermaak. (Corijn, 2000).

4.4 Verschillen en ongelijkheid in het participatiegedrag van jongeren

Analyse van bestaande onderzoeken en literatuur brengt significante verschillen in vrijetijdsbesteding naar boven, afhankelijk van de sociale klasse, rol van de ouders, de afkomst, woonomgeving en de onderwijsvorm van de jongeren. Volgens Smits (2012 in Roggemans et al., 2013) zijn de ongelijkheden in participatie de laatste jaren zelfs toegenomen en zijn het de zogeheten “kansengroepen” (personen met een handicap, personen in armoede en leden van etnisch culturele minderheden) die minder deelnemen aan het georganiseerde aanbod.

4.4.1 Rol van de ouders

Volgens Smits (2011) spelen de participatiecultuur in het ouderlijk gezin en de cultuurparticipatie op school een belangrijke rol in het participatiegedrag van hun kinderen. Door de participatie van ouders in sportverenigingen worden de kinderen ook geprikkeld om zich aan te sluiten bij sportverenigingen. Opgroeien in gezinnen waar de ouders lid zijn van socio-culturele verenigingen heeft een positief effect op de jongeren zodat zij ook lid worden van sociale en culturele verenigingen. De sociaal-economische status van de ouders speelt ook een rol. Doordat kinderen opgroeien in een lager sociaal milieu wordt de participatie in sportverenigingen en vrijwilligerswerk afgeremd.

4.4.2 Sociale klasse

Tegenwoordig oefenen de sociale klasse, het opleidingsniveau, het geslacht en geloofsovertuiging invloed uit op de mate waarin men zich aangetrokken voelt tot bepaalde verenigingen. Het resultaat hiervan is de blijvende ongelijkheid in de vrije tijd. Individuen uit de hogere sociale klasse zijn hierdoor vaker lid bij een vereniging. Jongeren uit de hogere sociale klasse nemen vaker deel aan georganiseerde en volwassengeleide activiteiten dan jongeren uit de lagere sociale klasse (Elchardus & Smits, 2012). Zeijl, Du Bois-Reymond en Te Poel (2001) stellen dat families van hogere sociale klassen over de meeste financiële en culturele middelen beschikken. Hierdoor hebben zij, vergeleken met gezinnen uit lagere sociale klassen, de sterkste opvattingen over hoe de vrije tijd van hun kinderen er zou moeten uit zien. Mensen met de drukste agenda zijn vaak ook die mensen die het vaakst participeren aan het verenigingsleven in hun vrije tijd (Smits, 2004).

4.4.3 Onderwijsvorm

Deze socio-culturele verschillen op vlak van vrijetijdsbesteding zijn niet enkel toepasselijk op volwassenen. Reeds van jonge leeftijd worden deze verschillen opgemerkt. Uit onderzoek blijkt dat ASO-leerlingen meer lid zijn van een sociale en vrijetijdsorganisatie dan BSO- en TSO-leerlingen (Mortelmans et al., 2002). Het onderzoek van Mortelmans et al. (2002) bevestigt dat de gevolgde studierichting in grote mate bepalend is voor de dagelijkse vrijetijdsruimte. Lager opgeleide jongeren (TSO en BSO) beschikken over meer vrije tijd dan hun leeftijdsgenoten uit het ASO. Ondanks deze grote hoeveelheid aan beschikbare tijd, nemen lager opgeleide jongeren minder deel aan het georganiseerde vrijetijdsleven. Ze zijn minder vaak lid van een jeugdbeweging en nemen minder frequent deel aan activiteiten van jeugdverenigingen (Mortelmans et al., 2002).

Volgens Sinnaeve & Schillemans (2006) participeren jongeren uit het ASO-onderwijs aanzienlijk meer aan het verenigingsleven dan BSO-leerlingen. De TSO-leerlingen nemen hier een tussenpositie in.

Het opleidingsniveau van de ouders oefent ook een invloed uit op deze participatie.

Jongeren waarvan de ouders hooggeschoold zijn hebben meer kans om lid te zijn van een vereniging. Jongeren waarvan de ouders laaggeschoold zijn brengen hun vrije tijd door buitenshuis en ze zijn sterk betrokken op de buurtomgeving (Mortelmans et al., 2002). Smits (2004) stelt dat jongeren uit het beroepsonderwijs vaker gebruik maken van het commerciële vrijetijdsaanbod. Ze gaan ook vaker op een informele manier om met vrienden dan jongeren uit het secundair onderwijs.

4.4.4 Afkomst

Een volgend relevant onderscheid is dat tussen jongeren van allochtone en autochtone afkomst. Zo zijn deze jongeren (net als andere groepen die als “kwetsbaar” gezien worden) ondervertegenwoordigd in het georganiseerde vrijetijdsaanbod (Smits, 2012 in Roggemans, Smits, Spruyt & Van Droogenbroeck, 2013). Dit verschil wordt grotendeels toegeschreven aan de zwakkere maatschappelijke positie van personen met een migratieachtergrond (Smits, 2004). Zo blijkt uit de bevindingen van JOP-monitor 3 dat 41,8% van de jongeren met Belgische afkomst actief lid is van een sportvereniging, tegenover 33,6% van de jongeren met niet-Belgische afkomst (Van de Walle, 2014). Coussée voerde in 2006 een uitgebreid onderzoek bij Genkse jongeren en peilde tijdens interviews naar de manier waarop jeugdwerk tussenkomt in de vrije tijd van deze jongeren. Uit dit onderzoek blijkt dat jongeren met een migratieachtergrond meer sporten dan hun autochtone equivalenten, maar niet in

clubverband. Tevens zijn ze tot de vaststelling gekomen dat de bestaande jeugdwerkinitiatieven hoofdzakelijk de autochtone jongeren uit de middenklasse bereiken (Coussée, 2006). Volgens Mathijssen & Coussée (2011) is het jeugdwerk in hoofdzaak een middenklasse-institutie. Jeugdbewegingen bereiken geen doorsnede van de bevolking maar trekken voornamelijk jongeren aan uit de autochtone middenklasse. Allochtone jongeren hebben minder kans om te participeren in jeugdbewegingen dan autochtone jongeren (Pelleriaux, 2005).

Deze situatie is een voorbeeld van de “toegankelijkheidsparadox”. De participatie aan het jeugdwerk stijgt maar gebeurt binnen gescheiden circuits. Omwille van een gebrek aan diversiteit binnen de jeugdbewegingen, financiële beperkingen en geloofsovertuigingen van diverse jongeren zijn kansengroepen moeilijker te bereiken (De Pauw et al., 2012). Binnen het jeugdwerk is het omgekeerd. Deze werkvorm rekruteert haar leden hoofdzakelijk bij de sociaal-economisch meest achtergestelde gezinnen.

Volgens Smits (2004) participeren jongeren waarvan beide ouders de Marokkaanse of Turkse nationaliteit hebben minder aan het verenigingsleven. Jongeren met een migratieachtergrond worden ondervertegenwoordigd in het georganiseerde vrijetijdsaanbod. De oorzaak hiervan wordt voornamelijk toegeschreven aan de zwakkere maatschappelijke positie van personen met een migratieachtergrond. Uit het onderzoek van Elchardus en Smits (2012) blijkt dat wanneer men kijkt naar het land van herkomst, voornamelijk jongeren wiens beide ouders niet van Belgische herkomst zijn een grotere non-participatie vertonen. Deze jongeren brengen meer tijd door met familie en vrienden en vertonen een lage participatie aan cultuur. Daarnaast komt in de studie naar voren dat hoewel de nationaliteit over het algemeen een minder belangrijke rol speelt, toch blijkt dat jongeren met Marokkaanse nationaliteit meer tijd doorbrengen met vrienden en familie en minder deelnemen aan cultuur.

Elchardus & Smits (2012) concluderen in hun studie dat het moslimjongeren zijn die terug te vinden zijn onder de non-participanten.

4.4.5 Woonomgeving

Volgens De Visscher (2008) moet de nodige aandacht uitgaan naar de woonomgeving, aangezien deze mee de ontplooiingskansen van kinderen en jongeren bepaalt. De woonomgeving kan beschouwd worden als een medeopvoeder, aldus De Visscher (2008). De Visscher (2008) beschrijft hoe de meerderheid van de Westerse kinderen vandaag woonachtig is in een stedelijke context en aangenomen wordt dat dit nog zal stijgen in de toekomst. Dit geldt in het bijzonder voor jongeren met een migratieachtergrond. Elchardus en

Smits (2012) wijzen erop dat personen met een migratieachtergrond vaker geconcentreerd zijn in armere en achtergestelde buurten in de stad. Deze buurt wordt daarnaast volgens De Visscher (2008) geproblematiseerd omwille van het gebrek aan groene ruimtes, de afwezigheid van publieke ruimtes afgestemd op kinderen en de associatie met moreel verval, criminaliteit en onveiligheid.

Volgens Karsten (1998) is de woonomgeving van belang omdat kinderen en jongeren sterk verbonden zijn aan de woonomgeving omwille van hun beperkte transportmogelijkheden en dus beknopte bewegingsvrijheid. Kinderen zijn immers minder mobiel dan volwassenen aangezien zij niet (of minder) in de mogelijkheid zijn gebruik te maken van gemotoriseerde vervoersmiddelen (Karsten, 1998). Daarenboven wijst Karsten (1998) erop dat dit nog meer uitgesproken is bij Turkse en Marokkaanse kinderen en jongeren. Zij stelt immers vast dat deze kinderen zich minder verplaatsen voor hun activiteiten dan autochtonen, wat onder andere te verklaren kan zijn door de vaststelling dat zij minder dan autochtonen beroep doen op hun ouders voor vervoer (Karsten, 1998).

Bennett et al. (2012) stellen dat zowel hogere als lagere sociale klassen participatie als zinvol en wenselijk beschouwen, maar dat de invloed van de sociaal-economische omgeving maakt dat zij andere redenen hebben om hun kinderen al dan niet te laten participeren. Naast de vaststelling dat ouders uit lagere sociale klassen hier niet voldoende middelen toe hebben, zijn er in hun nabije woonomgeving vaak ook geen kwaliteitsvolle en hoog aangeschreven voorzieningen aanwezig (Bennett et al., 2012). Net als De Visscher (2008) stellen Bennett et al. (2012) vast dat het duidelijk ook om een gebrek aan mogelijkheden gaat.

4.5 Tussenkomsten in de vrijetijdsbesteding

4.5.1 Tussenkomsten door mutualiteiten

A. De Voorzorg

- ✓ Sportpremie: terugbetaling van €15 bij een lidmaatschap van een sportclub.
- ✓ Danslessen in Hasselt: Let's go urban dance (6-30 jaar) = 50% korting op de lessenreeks.
- ✓ Aanbod van verschillende sportclubs (yoga, pilates,...) = 30% korting op de lessenreeks.
- ✓ VibeZ: vakantie- en vrijetijdsaanbod voor kinderen & jongeren tussen 5-25 jaar = leden krijgen tot 50% korting.
(De voorzorg, z.d.)

B. Partena

- ✓ Sportpremie: terugbetaling van €25 bij een lidmaatschap van een sportclub.
- ✓ 20% korting bij een fitness abonnement.
- ✓ Kinderen mee op kamp? Per kampdag tussenkomst van €5 met een max. van €100.
- ✓ Speelpleinwerking en tussenkomst opvang tijdens schoolvakantie = €50.
- ✓ Kamp Kazou = 25% van het factuurbedrag tot max. €200.
- ✓ Gezondheidskampen (bv. kinderen met obesitas) = €75.
- ✓ Kampen voor mindervalide jongeren = €250.
(Partena, z.d.)

C. CM

- ✓ Sportpremie: terugbetaling van €15 bij een lidmaatschap van een sportclub.
- ✓ Sportkamp: tegemoetkoming €5 per dag (mogelijkheid om te combineren met speelplein, jeugdkampen...tot max. €100).
- ✓ Kazou: per nacht:
 - €25 per nacht voor 7-17 jaar,
 - €10 per nacht voor 15-18 jaar,
 - 50% korting indien gezinshoofd recht heeft op verhoogde tegemoetkoming.
- ✓ Start-to-run & start-to-swim: deel van inschrijvingsgeld terugbetaald.
(CM, z.d.)

D. Liberale mutualiteit

- ✓ Sportpremie: terugbetaling van €15 bij een lidmaatschap van een sportclub.
- ✓ Sportkamp (2-18 jaar): terugbetaling €2 per nacht tot max. €20.
- ✓ Speelpleinwerking: €1,20 per dag terugbetaling.
- ✓ Korting op vakanties bij Crejaksie.
(Liberale mutualiteit, z.d.)

E. VNZ: Vlaams Neutraal Ziekenfonds

- ✓ Sportpremie: terugbetaling €30 bij een lidmaatschap van een sportclub.
- ✓ Kampvergoeding: €5 per dag met een max. €120 per jaar.
- ✓ Schoolreizen & lidgeld jeugdbeweging: tot €30 terug.
- ✓ Kampen voor mindervalide jongeren: tot €250 terug.
- ✓ (VNZ, z.d.)

4.5.2 Horizont: Rap op Stap

Deze organisatie is voor iedereen die omwille van een klein budget niet op vakantie kunnen gaan of geen uitstap kunnen ondernemen.

Voor wie?

- ✓ Mensen met een leefloon.
- ✓ Mensen met een verhoogde tegemoetkoming.
- ✓ Werknemers van sociale en beschutte werkplaatsen.
- ✓ Mensen in budgetbegeleiding of schuldbemiddeling.

Welke activiteiten worden aangeboden?

- ✓ Daguitstappen (bv. Bobbejaanland €19 i.p.v. €36).
 - ✓ Vakanties (bv. themavakantie all-in ongeveer €250 per persoon).
 - ✓ Sport (tussenkost van 50% van lidgelden van sportclubs).
 - ✓ Cultuur (voorstellingen in cultureel centra aan sociaal tarief).
 - ✓ Evenementen (voordelige tickets festivals).
- (Horizont, z.d.)

4.5.3 Campus O3: Talentcoaches

Dit project is bedoeld voor vijfjarige kleuters die binnenkort naar het eerste leerjaar gaan.

Talentcoaches helpen het gezin bij het zoeken naar een gepaste vrijetijdsbesteding voor het kind zodat ze hun talenten kunnen ontplooiën. Met behulp van de coaches kunnen er drempels weggewerkt worden zodat het kind kan genieten van een productieve vrijetijdsbesteding.

(Genk, z.d.)

	OCMW	Rap op Stap	Sport	Jeugd	Cultuur
Doelgroep	Alle OCMW-cliënten met een lopend traject met begreemd inkomen/budgethulpverlening, contact Maatschappelijk werker. Nieuwe cliënten na rechtenonderzoek	Kinderen tot 26 jaar: tussenkomst in duurzame activiteit vrije tijd. → Enkel Genkenaren NIET voor OCMW-cliënten.	Alle Genkenaren en niet-Genkenaren met een VT-statuut of doorverwijsbrief OCMW.	Alle Genkenaren met een VT-statuut of doorverwijsbrief OCMW	Alle Genkenaren met een VT-statuut of doorverwijsbrief OCMW
Aanbod	Uitgebreide lijst van activiteiten, (vastgelegde lijst federaal) Inschrijvingsgeld verenigingen, sportmateriaal, tussenkomst schooluitstap, bepaalde cursussen,...	Inschrijvingsgeld sportverenigingen, jeugdbewegingen,... Van het niet-stedelijk aanbod Duurzaam aanbod (op regelmatige basis naar lessen gaan) Van het stedelijk aanbod: enkel die zaken waarvan de diensten de korting niet kunnen voorzien: voor sport: zwemabonnementen	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sportkampen ○ Zwemlessen kinderen ○ Zwemlessen volwassenen ○ Lessenreeksen start to move ○ 12 beurtenkaart voor het: doorlopend begeleid sportaanbod (zumba, figuurtraining) en doorlopend begeleid zwemaanbod (aquafit 60+, aquajoggen 60+) ○ Zwemfeestjes ○ Sport na school (1^{ste}-6^{de} middelbaar) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Activiteiten Grabbel ○ Perron 13 ○ Technologiebende ○ Cosmodrome ○ G10 tienerpas 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Cultuurcentrum ○ C-mine Expeditie ○ Muziekacademie
% tussenkomst of korting	90% tussenkomst	50% tussenkomst	50% korting	50% korting	50% korting

Werkwijze	Betalingsbewijs meebrengen of rekeningnummer/factuur als OCMW betaalt.	Klever: 1x per jaar	Klever: 1x per jaar of doorverwijsbrief OCMW voorleggen	Klever: 1x per jaar of doorverwijsbrief OCMW voorleggen	Klever: 1x per jaar of doorverwijsbrief OCMW voorleggen
Maximale tussenkomst	€ 300 per jaar	€ 300 per jaar	Geen grens	Geen grens	Geen grens
Extra info	Kinderen tot 26 jaar in begeleiding bij het OCMW, krijgen geen korting via Rap op Stap.	Goedkope uitstappen of vakanties: geen leeftijdsgrens! Voor iedereen met VT-statuut of doorverwijsbrief OCMW komt in aanmerking		Geen korting op activiteiten met lage prijs: Concerten, workshops, + activiteiten georganiseerd door externe organisatie in Rondpunt	

(Bron: Sociaal huis Portavida, z.d.; Horizont, z.d.; Sport in Genk, z.d, Jeugd Genk, z.d.; C-mine cultuurcentrum Genk, z.d.)

In bovenstaand kader worden de reeds bestaande financiële tussenkomsten in de vrijetijdsbesteding schematisch voorgesteld.

4.6 **Besluit**

Om het onderzoek beter te situeren worden bij de start van de literatuurstudie de begrippen “personen met een migratieachtergrond” en “vrijtijdsbesteding” verduidelijkt. Het begrip van deze termen is belangrijk om het vervolg van deze studie te kunnen kaderen.

Uit bovenstaand literatuuronderzoek kunnen we afleiden dat er reeds heel wat onderzoek gevoerd is naar het onderwerp “vrijtijdsbesteding” en het belang hiervan. Daarnaast is er slechts weinig onderzoek verricht naar de kijk van de ouders hierop. Participatie aan vrijtijdsbesteding wint steeds meer aan belang. Ondanks dat de positieve impact van participatie in meerdere artikels wordt vastgesteld, blijkt dat er in de huidige samenleving nog steeds ongelijkheid is op vlak van vrije tijd. Opvallend is dat voornamelijk jongeren met een migratieachtergrond zijn terug te vinden bij de non-participanten.

Tot nu toe is er nog geen wetenschappelijk onderzoek gevoerd naar de ouders van kinderen met een migratieachtergrond en hun visie op de vrijtijdsbesteding van hun kinderen. In het praktisch gedeelte van dit onderzoek wordt er nagegaan hoe ouders van kinderen met een migratieachtergrond kijken naar de vrijtijdsbesteding van hun kinderen en wat hun mening hieromtrent is.

5. Praktijkgedeelte

5.1 Inleiding

Binnen het praktijkgedeelte wordt eerst de onderzoeksmethode besproken. Hier wordt de vorm van het onderzoek, de populatie en de steekproef besproken.

Bij de dataverzameling wordt er meer informatie gegeven over het bereiken van de respondenten en het aantal respondenten. Daarnaast wordt er de gekozen dataverzamelmethode besproken voor dit onderzoek.

Vervolgens worden de resultaten die voortkomen uit de diepte-interviews besproken. De resultaten van het onderzoek worden opgedeeld in verschillende categorieën en verder toegelicht.

Tot slot worden de conclusies en aanbevelingen besproken. Het praktijkgedeelte wordt samengevat en hieruit worden conclusies getrokken. Aan de hand van deze conclusies worden er aanbevelingen gegeven naar de Europaschool en de stad Genk.

5.2 Onderzoeksmethode

In deze bachelorproef is er gekozen voor een kwalitatieve onderzoeksmethode om zo dieperliggende informatie te verzamelen. Voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen werd er gekozen voor het afnemen van diepte-interviews. Op deze manier wil het onderzoek een beter inzicht verwerven in het probleem.

Volgens Neckebroeck et al. (2015) wordt in een kwalitatief onderzoek het thema eerder in de diepte onderzocht. Hierbij is het de bedoeling om diep op een onderwerp in te gaan en zo op zoek te gaan naar de belevingen van mensen en betekenissen die bepaalde gedragingen, gebeurtenissen voor hen hebben. Er bestaan verschillende manieren om dit te doen, namelijk diepte-interviews, focusgroep gesprekken, observaties en analyse van bestaand materiaal. In deze studie werd gekozen voor diepte-interviews, afgenomen door de studente-onderzoeker. Op deze manier wordt er informatie verzameld via vraaggesprekken. De onderzoeker stelt allerlei open vragen over de ervaringen, gevoelens, ideeën, belevingen,... van mensen. Het gesprek wordt gedeeltelijk gestructureerd maar er is veel ruimte voor de eigen inbreng van de geïnterviewde respondenten. De respondent bepaalt grotendeels het verloop van het gesprek (Neckebroeck et al., 2015).

De onderzoekspopulatie betreft ouders van kinderen met een migratieachtergrond uit het lager onderwijs, van 6-12 jaar, uit de Europaschool. Het onderzoek is gevoerd bij een kleine groep respondenten via een selecte steekproef. De respondenten voor dit onderzoek moesten voldoen aan bepaalde voorwaarden: het zijn ouders van kinderen met een migratieachtergrond en deze ouders hebben een zoon of dochter in het lager onderwijs van de Europaschool. Uiteindelijk werden er voor dit onderzoek vijftien ouders geïnterviewd, tot saturatie werd bereikt.

5.3 Dataverzameling

Zoals reeds hierboven vermeld wordt er gekozen voor een kwalitatief onderzoek, meer bepaald het afnemen van diepte-interviews. Via deze methodiek wordt er nagegaan wat de gedachten, belevingen en gevoelens van de bevroegde populatie zijn.

In eerste instantie werden enkele respondenten verschaft door hen aan te spreken tijdens een project op de Europaschool, op deze manier werden drie respondenten verzameld. Het merendeel van de respondenten werden bereikt door ze occasioneel aan te spreken op het schooldomein, dit gebeurde voornamelijk voor en na de schooluren. Deze manier bleek het meest succesvol, er werden zo twaalf respondenten verzameld.

In totaal werden er vijftien interviews afgenomen, elf respondenten hebben een Turkse migratieachtergrond en vier een Marokkaanse migratieachtergrond. Er werd tijdens zeven interviews gebruik gemaakt van een tolk omwille van de niet-Nederlandstalige respondenten. Hoewel het oorspronkelijk de bedoeling was om zowel vaders als moeders te interviewen, werden er in dit onderzoek enkel moeders geïnterviewd. De reden hiervoor is dat vaders dikwijls geen tijd hadden door hun werk en de afwezigheid van de vaders aan de schoolpoorten.

Er werd geopteerd om de gegevens mondeling te verzamelen via een face-to-face gesprek. Alvorens van start te gaan met de vragen werd een introductiebrief opgesteld en mondeling meegedeeld voor het begin van het interview. Hierin staat meer informatie over het doel van het onderzoek, hoe lang het interview ongeveer in beslag zal nemen en dat de interviews worden opgenomen aan de hand van een recorder. De ouder werd meegedeeld dat de opname hierna verwijderd zal worden omwille van hun privacy. Dit document is terug te vinden in bijlage twee. Het interview dat hierna volgde werd afgenomen met vooropgestelde interviewvragen.

Een interviewschema werd voorbereid als hulp bij het exploreren van verschillende thema's (zie bijlage twee). Deze werd als leidraad voor het gesprek gebruikt. Bij voorkeur werden open vragen tijdens de interviews gesteld omdat deze noodzakelijk zijn om een betere toegang te verschaffen tot de visie van de respondenten. Belangrijk is het doorvragen om een concreet beeld te krijgen over hun mening omtrent het thema. Hoewel er sprake was van een goede voorbereiding was er geen strikte structuur. Er was geen vaste opeenvolging van de vragen en manier van vraagstelling geschikt voor alle respondenten, waardoor het interviewschema eerder soepel werd gehanteerd. De onderzoeker en de respondenten beslisten mee hoe uitgebreid of beknopt de verschillende thema's aan bod zouden komen. Op deze manier werden er in elk interview andere accenten gelegd. Na de interviews werden de gegevens geanalyseerd en volledig uitgetypt.

Door de korte onderzoekstijd was er natuurlijk niet de mogelijkheid om alle ouders van kinderen met een migratieachtergrond uit het lager onderwijs te interviewen. Omwille van de grote onderzoekspopulatie en om diepgang van het verzamelde materiaal te waarborgen, werd het aantal respondenten beperkt tot vijftien ouders. De interviews vonden plaats op een vertrouwde omgeving van de respondenten, namelijk de Europaschool zelf. Elke participant heeft zijn/haar vrijwillige toestemming gegeven om deel te nemen aan het onderzoek. Alle interviews werden afgenomen door één onderzoeker waardoor alle interviews vrijwel op dezelfde manier zijn afgenomen.

5.4 Resultaten

Om de bevindingen uit het onderzoek op een overzichtelijke manier weer te geven worden deze onderverdeeld in categorieën. Deze categorieën komen overeen met de thema's die worden gebruikt bij het opstellen van het interviewschema. Per categorie wordt omschreven wat er uit de resultaten van mijn interviews is voortgekomen. De eerste categorie gaat over de feitelijke vrijetijdsbesteding van de jongeren zelf. Wat doen de jongeren in hun vrije tijd en zijn ze eventueel actief bij verenigingen?

De volgende categorie die besproken wordt gaat over de rol van de ouders. Wat is hun mening over deze vrijetijdsbesteding van hun kinderen? Dan worden de respondenten beschreven die bevroegd werden voor het eindwerk. Vervolgens worden de drempels van de vrijetijdsbesteding besproken. Welke praktische belemmeringen ervaren de ouders? Hierna volgt of het aanbod bij de ouders gekend is en welke mening ze hebben over de veiligheid in de buurt. Tot slot wordt de behoefte aan verandering bij de ouders besproken. Wat kan de Europaschool of de stad Genk nog voor hun betekenen?

5.4.1 Vrijtijdsbesteding

Het merendeel van de kinderen hebben geen hobby en zijn ook niet lid van een vereniging. De ouders geven verschillende redenen hiervoor zoals vervoersproblemen en financiële moeilijkheden. Zo geeft een moeder weer:

“We hebben een auto maar mijn man heeft die nodig voor zijn werk en dan moeten wij met de bus gaan en dat is moeilijk.”

Een deel van de kinderen gaan in hun vrije tijd naar het buurthuis Gigos, dat gelegen is in de buurt Kolderbos. Binnen deze buurtwerking is er ook een meisjeswerking waar enkele meisjes in hun vrije tijd naartoe gaan. Met deze buurtwerking ondernemen ze verschillende activiteiten zoals zwemlessen. Sommige ouders geven weer dat deze zwemlessen voordeliger zijn dan de zwemlessen in het Sportcentrum. Eén respondent is bezig met het project “Talentcoaches” dat georganiseerd wordt door de stad Genk om op die manier een hobby te vinden voor haar dochter. Zo geeft deze moeder aan:

“Ze hebben mij Talentcoach aangeraden omdat een hobby haar kan helpen bij de sociale ontwikkeling. Nu word ik thuis begeleid om te kijken welke talenten ze heeft en wat we kunnen doen. Met de bus is echt moeilijk met twee jonge kinderen.”

Slechts een beperkt deel van de kinderen hebben een hobby zoals dansen of voetballen. Een opvallende afwezige is de jeugdbeweging. Geen enkele jongere is actief in een jeugdbeweging zoals de Chiro of de Scouts.

5.4.2 Belang van vrije tijd in de ogen van de ouders

In dit thema wordt het belang van de vrije tijd voor de ouders besproken. De meeste respondenten hebben een duidelijke mening over het belang van de vrijetijdsbesteding voor hun kinderen. Slechts een beperkt deel van de respondenten hebben hier geen mening over.

- Sociaal contact

De meerderheid van de respondenten zegt dat ze het leggen van nieuwe sociale contacten belangrijk en zinvol vinden voor hun kinderen. Op deze manier leren hun kinderen nieuwe mensen kennen, buiten de school. Deelnemen aan de activiteiten van de

buurtwerking Gigos vinden enkele respondenten zinvol voor hun kinderen aangezien zij zo nieuwe vrienden kunnen ontmoeten. Zo stelt een respondent:

“Ze zijn met andere kinderen en ze hangen dan niet voor de tv. Anders blijven ze thuis en zijn ze asociaal. Bij Gigos worden ze sociaal en leren ze meer mensen kennen. Dat vind ik belangrijk.”

- Nederlandse taal oefenen

Een andere belangrijke factor voor enkele respondenten is het oefenen en het beheersen van de Nederlandse taal. Het is niet altijd vanzelfsprekend voor de respondenten om thuis voldoende Nederlands te oefenen, hierdoor vinden zij het nuttig dat hun kinderen de taal leren beheersen. Zo geeft een respondent aan dat ze Gigos belangrijk vindt voor de taalontwikkeling van haar kind:

“Dat ze in contact komen met andere kinderen en dat ze ook meer Nederlands spreken onder elkaar.”

- Een leuke bezigheid hebben

Ten slotte vinden sommige respondenten het belangrijk dat het kind een bezigheid heeft in zijn vrije tijd. Ze keuren het af dat hun kind enkel thuis zit en niets te doen heeft. Ze willen niet dat het kind enkel televisie kijkt of op de Playstation speelt. Een respondent vertelt:

“Als ze thuis zitten hebben ze niet veel te doen maar in het buurthuis doen ze leuke dingen met vrienden. In de winter vervelen ze zich, enkel op de tablet of tv.”

5.4.3 Kinderen met een migratieachtergrond

Zoals reeds vermeld in mijn theoretisch kader ga ik gebruik maken van de definitie van het Vluchtelingenwerk Vlaanderen. De definitie luidt als volgt:

“Een persoon met een migratieachtergrond is iemand met een nationaliteit van een land buiten de Europese Unie of het is een persoon van wie ten minste één ouder of twee grootouders een nationaliteit hebben van een land buiten de Europese Unie.”

Ik heb ervoor gekozen om deze definitie toe te passen op de kinderen van de geïnterviewde respondenten. In totaal heb ik 15 respondenten bevestigd. Het merendeel van de respondenten die ik bevestigd heb zijn in Turkije of Marokko geboren. Hun ouders zijn ook afkomstig uit Turkije of Marokko. Het andere deel van de respondenten zijn in België geboren maar hun ouders en partners zijn immers wel geboren in een land buiten de Europese Unie zoals Turkije of Marokko. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de kinderen van de bevestigde respondenten een migratieachtergrond hebben.

5.4.4 Drempels van de vrijetijdsbesteding

Vervolgens worden de drempels en belemmeringen onderzocht die de ouders ervaren bij de vrijetijdsbesteding van hun kinderen. Het merendeel van de respondenten heeft te maken met drempels en moeilijkheden rond vrijetijdsbesteding. Hieruit blijkt dat belemmeringen als vervoersproblemen, financiële moeilijkheden en het Nederlands niet voldoende beheersen herhaaldelijk terugkomen. Slechts een klein aantal respondenten laten weten dat ze geen last hadden van drempels in verband met de vrije tijd van de kinderen.

- Vervoersproblemen

Een hindernis waar een groot aantal respondenten mee kampen is het vervoer. De ouders hebben meerdere kinderen waardoor het openbaar vervoer niet altijd evident is. Het gebrek aan een eigen wagen en een rijbewijs is voor enkele moeders een grote belemmering, zo stelt een moeder:

“Ik heb het probleem dat ik geen auto en geen rijbewijs heb en dat heb ik echt wel nodig. Met de bus is het echt wel moeilijk met twee kleine kinderen. De bus kan te laat komen of ik mis een bus en dan is zij te laat.”

Een andere moeder geeft weer dat ze maar één auto hebben waardoor het vervoer naar eventuele activiteiten zeer moeilijk is:

“We hebben een auto maar mijn man heeft die vaak. Hij volgt drie keer in de week lessen en door de dag is hij ook weg. Dus dat is toch wel een probleem. Het openbaar vervoer nemen is moeilijk.”

- Financieel

Sommige respondenten geven weer dat ze de prijs van een activiteit als belemmering zien. Zoals hierboven vermeld hebben de respondenten dikwijls meerdere kinderen waardoor het moeilijk wordt om deze activiteiten te bekostigen. Zo vertelt een moeder:

“Dat is wel duur. Als je één kind hebt die het wil doen dan gaat het nog maar heb je meerdere kinderen die dat willen doen dan zou het wel te duur zijn.”

Enkele respondenten zijn werkzoekend en moeten leven van een werkloosheidsuitkering waardoor het financiële aspect van activiteiten een uitdaging is, zo stelt een moeder:

“Mijn man is nu werkzoekend en we hebben dopgeld. We hebben momenteel een laag inkomen. Nu moet ik goed zoeken waar ik hen eventueel inschrijf en waar ik geld terug kan krijgen.”

- Nederlandse taal

Een laatste belemmering die wordt aangekaart door de respondenten is het niet goed beheersen van het Nederlands. Ik heb enkele respondenten geïnterviewd die het Nederlands matig tot niet beheersen met behulp van een tolk. Een moeder geeft weer dat ze het moeilijk vindt om activiteiten te vinden voor haar kinderen door haar gebrek aan Nederlands:

“Ik denk wel dat er genoeg mogelijkheden zijn maar wij kunnen door onze taal niet onderzoeken wat er te doen is. Taal is een probleem voor ons. Als mijn kind niet goed Nederlands kan dan schaamt ze zich.”

5.4.5 Woonomgeving

5.4.5.1 Is de buurt veilig genoeg?

De meerderheid van de respondenten zijn woonachtig in de Genkse wijk Kolderbos. In deze wijk situeert zich ook de Europaschool, waar de kinderen naar school gaan. Slechts een klein aandeel van de ouders woont in een andere buurt zoals Sledderlo of Vlakveld. De meeste ouders vinden de buurt onveilig voor hun kinderen, voornamelijk door de snelheidsduivels. Ze geven aan dat de maximale snelheid van 30 kilometer per uur absoluut niet wordt gerespecteerd in de wijk. Zo vertelt mij een respondent:

“Nu laat ik ze echt nog niet alleen gaan. Men moet hier eigenlijk 30 km/uur rijden maar dat doet niemand. Ze rijden hier echt veel te snel.”

Een andere moeder zegt:

“Ze letten hier echt niet op de snelheid, je mag hier eigenlijk maar 30 km/uur rijden, hé. Ik vind de buurt niet veilig. Ik heb hier vroeger ook altijd gewoond maar de laatste tijd is het hier toch slechter geworden.”

Een volgende opmerking is ‘het dealen’ van drugs in de buurt. Enkele respondenten laten weten dat ze deze verkoop van drugs dikwijls zien in de buurt. Een moeder geeft aan dat ze dit niet fijn vindt:

“Nee, het is niet veilig wat ik zie. Drugs zie ik, als ze het verkopen. Waar de kinderen spelen. Ik keek uit het raam en dan staat daar iemand te dealen. Ik word daar echt ziek van. Ik heb daar veel over gepraat met de wijkagent en hij zei “jullie appartementen worden veel bekeken door de politie” maar ik vind echt van niet.”

Een andere respondent vertelt mij:

“Het is niet veilig, die jongeren in een groep. Ze roken veel jointen, ik ruik dat. Hier wordt ook drugs verkocht, denk ik.”

5.4.5.2 Is het vrijetijdsaanbod gekend?

Het merendeel van de respondenten meent dat ze geen tot weinig kennis hebben over het vrijetijdsaanbod. Zoals hierboven vermeld is de taal nog steeds een probleem. Voor de niet-Nederlandstalige respondenten is dit zeker een hindernis. Zo vertelt een moeder:

“Het is wel ingewikkeld, het is ook wel een struikelblok dat veel mensen van bijvoorbeeld Sledderlo en Kolderbos de taal niet beheersen, voor hen is het dan wat ingewikkeld.”

Eén moeder heeft weinig kennis over het aanbod maar heeft besloten om gebruik te maken van het project ‘Talentcoaches’ dat georganiseerd wordt door de stad Genk. Ze zegt:

“Ze zijn niet echt ingeschreven bij iets maar we zijn wel bezig met een talentcoach. Ze zijn al bij mijn thuis geweest. Nu word ik thuis begeleid om te kijken welke talenten ze heeft en wat we kunnen doen.”

Slechts een beperkte groep van de respondenten meent dat ze kennis hebben over het vrijetijdsaanbod. Deze informatie zijn ze te weten gekomen door andere moeders, door informatie op te zoeken op het internet of folders.

Ten slotte heb ik de ouders nog bevestigd of ze kennis hebben over de tegemoetkomingen die ze kunnen krijgen voor de vrijetijdsbesteding van hun kinderen. Dit zijn bijvoorbeeld terugbetalingen van de mutualiteit of gebruik maken van de organisatie ‘Rap op Stap’. De meeste respondenten hebben ook hier weinig kennis over. Zo vertelt een respondent:

“Ik hoor soms iets hierover maar voor de rest weet ik er niets van. Ik heb nog nooit van Rap op Stap gehoord.”

Enkele respondenten zijn wel op de hoogte van de tegemoetkomingen. Zo vertelt mij een moeder:

“Veel ouders weten dit niet en dan proberen we dat onder elkaar te vertellen. Ik heb het ook van iemand gehoord. Als je een laag inkomen hebt dan betaald Rap op Stap een deel terug.”

5.4.6 Verandering door stad Genk en de Europaschool?

Nagenoeg alle respondenten zijn in het algemeen zeer tevreden over de Europaschool. Slechts een paar respondenten hebben nog enkele suggesties voor de Europaschool. Deze moeders stellen voor dat de school meer activiteiten zou kunnen aanbieden na de lessen. Zo geeft een moeder weer:

“Vroeger had je hier op school ook naschoolse danslessen en turnlessen. Dat is beter voor mij als dat hier op school is, je weet dan met wie ze zijn. Dat vind ik beter.”

Volgens de meerderheid van de ouders zijn er wel enkele zaken die aangepakt kunnen worden door het stadsbestuur van Genk. Zo klagen enkele moeders over de veiligheid in de buurt en willen graag meer politiecontrole. Het probleem van de snelheidsduivels moet worden aangepakt, volgens hen. Een moeder vertelt mij:

“Ik wil graag dat ze de buurt veiliger maken hier in Kolderbos. Misschien meer politiecontroles, dat zou ik fijn vinden.”

Enkele moeders zouden het interessant vinden om folders en brochures in een andere taal te ontvangen, bv. in het Turks. Dit zou handig zijn voor de niet-Nederlandstalige ouders. Zo geeft een respondent weer:

“Meer brochures in de brievenbus steken maar niet alleen in het Nederlands maar bijvoorbeeld ook in het Turks. Ik kan het wel lezen maar mijn man begrijpt het niet.”

Een volgende suggestie dat wordt voorgesteld is om meer activiteiten te organiseren in Kolderbos. Dit zou voor veel moeders een opluchting zijn vermits het vervoer een problematisch gegeven is. Een moeder geeft aan dat ze een kleine bibliotheek in Kolderbos een goed idee vindt:

“Ik zou het leuk vinden moesten er clubs in de buurt zijn. In de buurt is altijd veel makkelijker, ook voor de andere mama’s. Het grootste gemis is dat er geen bibliotheek is in de buurt. We gaan vaak naar de bibliotheek maar dat is iedere keer weer een inspanning en een hele organisatie. Niet alleen een bib om boekjes te halen maar ook voorleesmomenten.”

Ten slotte willen enkele moeders meer weten over de tegemoetkomingen van de stad Genk voor vrijetijdsbesteding. De meesten hebben hier namelijk weinig kennis over. Een respondent vertelt mij:

“Ik ben hier niet van op de hoogte. Sommigen weten niet veel over de toeslag van kinderbijslag bijvoorbeeld. Ik kreeg 100 euro meer en de meesten weten niet waar dit vandaan komt. Ze kunnen geen Nederlands en dat is ook wel een probleem.”

5.5 Conclusies, aanbevelingen en besluit

5.5.1 Conclusies

De hoofddoelstelling van dit onderzoek is nagaan hoe de ouders van kinderen met een migratieachtergrond kijken op hun vrijetijdsbesteding. In deze paragraaf wordt een antwoord geformuleerd op de gestelde onderzoeksvraag met de bijhorende bijvragen.

Hoe kijken ouders van kinderen met een migratieachtergrond naar de vrijetijdsbesteding van hun kinderen?

Uit de literatuurstudie kan men opmaken dat jongeren met een migratieachtergrond ondervertegenwoordigd zijn in het verenigingsleven (Smits, 2012; Elchardus & Smits, 2012) De bevindingen in deze studie bevestigen het bestaand onderzoek. De kinderen van de geïnterviewde ouders nemen over het algemeen weinig deel aan georganiseerde vrijetijdsactiviteiten. Deze activiteiten zijn niet altijd haalbaar voor de ouders omwille van verschillende belemmeringen zoals vervoersproblemen en financiële drempels. Uit de bevragingen bij de ouders blijkt dat een deel van de kinderen in de vrije tijd naar het buurthuis Gigos gaan. Om na te gaan of dit werkelijk zo is werd er een bijkomend interview afgenomen met enkele medewerkers van Gigos (zie bijlage 3). Uit het interview blijkt dat hun bevindingen overeenkomen met de resultaten. Zo gaan de meeste kinderen op regelmatige basis naar Gigos.

Het belang van vrijetijdsbesteding wordt in deze studie niet onderschat door de geïnterviewde respondenten. Volgens Bohnert, Aikins en Edidin (2007 in Van de Walle et al., 2013) zijn gestructureerde vrijetijdsvormen van belang voor het vormen van een groter sociaal netwerk en het ontwikkelen van sociale competenties. De respondenten zijn zich hiervan bewust. Zo wordt vastgesteld dat de meeste ouders het sociaal contact, een leuke bezigheid hebben en het oefenen van het Nederlands waardevol vinden.

Enkele ouders vinden het fijn dat hun kinderen bij Gigos nieuwe vrienden ontmoeten en op die manier het Nederlands beter leren beheersen. Desalniettemin blijken de ouders weinig kennis te hebben over het vrijetijdsaanbod in Genk. Het Nederlands is vaak onvoldoende gekend wat het vinden van de juiste informatie bemoeilijkt. Uit het onderzoek blijkt dat de respondenten weinig kennis hebben over de bestaande financiële tussenkomsten.

Welke drempels ervaren ouders van kinderen met een migratieachtergrond in de vrijetijdsbesteding van hun kinderen?

Uit deze studie blijkt dat de meeste ouders drempels en belemmeringen ondervinden bij de vrijetijdsbesteding van hun kinderen. Deze drempels zorgen ervoor dat de kinderen niet voldoende kunnen deelnemen aan de vrijetijdsactiviteiten. De grootste hindernis voor de ouders is het vervoersprobleem. Dit kon men ook opmaken uit bovenstaande literatuurstudie. Kinderen met een migratieachtergrond kunnen zich minder verplaatsen naar hun activiteiten omdat zij minder beroep doen op hun ouders voor vervoer. (Karsten, 1998). De respondenten geven aan dat het gebruik maken van het openbaar vervoer als moeizaam wordt ervaren en het gebrek aan een wagen de ouders verhindert zich te verplaatsen van en naar activiteiten.

Door het gebrek aan financiële middelen zijn personen met een migratieachtergrond moeilijker te bereiken (De Pauw et al., 2012). Uit de diepte-interviews blijkt ook dat het financiële aspect van de vrijetijdsactiviteiten tevens een belemmering vormt voor de ouders. De respondenten bevestigen dat het kostenplaatje van deze activiteiten dikwijls te hoog is waardoor ze moeten afhaken.

Verder blijkt uit de literatuurstudie dat personen met een migratieachtergrond vaker geconcentreerd zijn in armere en achtergestelde buurten in de stad die samengaan met criminaliteit en onveiligheid (Elchardus & Smits, 2012; De Visscher, 2008). De respondenten van dit onderzoek zijn niet te spreken zijn over de veiligheid in hun buurt. Zowel de snelheidsduivels als de drugsdealers in de buurt geven de ouders een onveilig gevoel. Hierdoor willen de ouders niet dat de kinderen zich alleen verplaatsen in de buurt.

Tot slot blijkt dat het slecht beheersen van het Nederlands ook een hindernis is voor de ouders. Door hun taalgebrek is er een gevoel van schaamte aanwezig waardoor zij vroegtijdig afhaken in de zoektocht naar vrijetijdsactiviteiten voor hun kinderen. Door het slecht beheersen van het Nederlands vinden de ouders het moeizaam om vrijetijdsactiviteiten te vinden voor hun kinderen.

Welke suggesties omtrent vrijetijdsbesteding hebben deze ouders voor de Europaschool en de stad Genk?

Uit de diepte-interviews blijkt dat de ouders in het algemeen erg tevreden zijn over de Europaschool. Ze waarderen de goede organisatie en de werking van de school. Hierdoor hebben de ouders weinig suggesties of opmerkingen voor de Europaschool. Enkele respondenten gaven de suggestie van het organiseren van naschoolse activiteiten op de school zelf.

Uit het onderzoek blijkt dat de meerderheid van de bevroagde ouders wel opmerkingen hebben voor het stadsbestuur van Genk. Zo blijkt dat de ouders meer veiligheid willen in de buurt Kolderbos. Wegens de snelheidsduivels en de drugsdealers vrezen de ouders voor de veiligheid van hun kinderen. De bevroagde ouders willen meer politiecontroles om zo meer veiligheid in de buurt te krijgen. Zoals hierboven vermeld is de taal een problematisch gegeven. De ouders hebben een gevoel van schaamte en onmacht wat hen behindert in het vinden van vrijetijdsactiviteiten. Eén van de respondenten suggereerde hiervoor om folders en brochures in verschillende talen (bv. Turks of Marokkaans) uit te delen. Op deze manier kunnen meer mensen bereikt worden.

Bij de diepte-interviews geven de ouders aan dat het vervoersprobleem de grootste belemmering is. Een voorstel om deze drempel te verhelpen wordt eveneens gegeven door de ouders, zo kwam het idee om activiteiten in de buurt Kolderbos te organiseren tot stand. Dit zou veel toegankelijker zijn voor de ouders waardoor ze meer kunnen participeren aan het vrijetijdsaanbod.

Als laatste suggestie zouden de ouders het interessant vinden om meer te weten over de tussenkomsten vanuit de stad Genk voor de vrijetijdsbesteding. De meeste ouders zijn hier niet van op de hoogte maar zouden wel graag meer informatie hierover krijgen.

Tot slot wil ik nog een suggestie geven voor volgend onderzoek. Een opmerkelijke bevinding tijdens dit onderzoek was dat geen van de kinderen actief zijn bij een jeugdbeweging. Hierdoor lijkt het me interessant om verder kwalitatief onderzoek te voeren naar de ondervertegenwoordiging van personen met een migratieachtergrond in de jeugdbeweging.

5.5.2 Aanbevelingen

Dit onderzoek exploreert de betekenissen en perspectieven die de ouders toekennen aan de vrije tijd van hun kinderen. Na de verschillende interviews die werden afgenomen met de respondenten zijn er enkele ideeën binnen gesijpeld die ik hieronder wat meer verduidelijk. Dit zijn ideeën voor de stad Genk en de Europaschool.

Een eerste aanbeveling is het organiseren van een infodag, eind augustus in het wijkcentrum te Kolderbos. Op deze infodag worden er dan verschillende folders verspreid en meer informatie verschaft over de mogelijkheden van vrijetijdsbesteding in Genk, de tegemoetkomingen die de ouders hiervoor kunnen krijgen van hun kinderen en informatie over het openbaar vervoer. Er wordt hier gewerkt met een tolk zodat ook niet-Nederlandstalige ouders voldoende kennis kunnen opdoen. Deze infodag kan ook georganiseerd worden door Gigos of de jeugdwerking van de Moskee.

Een volgende aanbeveling is het rechtstreeks signaleren van het talent van een kind door Gigos of de Europaschool aan de betreffende clubs waar het kind zijn talent kan ontplooiën. Na het signaleren van het talent van het kind moet de club rechtstreeks contact opnemen met de ouders zodat ze geïnformeerd worden over het aanbod dat passend is voor hun zoon of dochter. Op deze manier wil men ervoor zorgen dat het talent van een kind niet verloren gaat.

Een andere aanbeveling is het organiseren van koffieochtenden op de Europaschool voor de ouders waarbij ze het belang van vrijetijdsbesteding duiden en de voordelen hiervan toegelicht worden. Bovendien kunnen ze zo nogmaals het aanbod van de verschillende organisaties exploreren. Daarenboven kunnen dan ook de financiële tegemoetkomingen gekaderd worden. Eventueel kan de stad Genk uitgenodigd worden om de ouders in te lichten welke mogelijkheden de stad biedt.

Een laatste aanbeveling is het klassikaal overlopen van het stadsmagazine 3600. De leerkracht overloopt samen met de leerlingen een lijst van de activiteiten in Genk. Vervolgens worden de boekjes uitgedeeld op school om hen zo op een speelse manier wegwijs te maken in het vrijetijdsaanbod van Genk.

5.5.3 Besluit

In dit onderzoek wordt nagegaan hoe ouders van kinderen met een migratieachtergrond kijken op de vrijetijdsbesteding van hun kinderen. Daarnaast werd er geprobeerd de drempels bij de ouders bloot te leggen en beter te begrijpen. Tot slot worden er, op basis van de resultaten uit de diepte-interviews, aanbevelingen gegeven voor de Europaschool en de stad Genk.

De bevindingen in deze studie tonen aan dat de meeste kinderen met een migratieachtergrond onvoldoende deelnemen aan het georganiseerde vrijetijdsaanbod. Dit aanbod is tevens onvoldoende gekend door de ouders. Het belang van de vrijetijdsbesteding wordt wel erkend door de respondenten. Sociaal contact met andere kinderen, een leuke bezigheid hebben en het Nederlands oefenen wordt benadrukt door de ouders.

De drempels die de respondenten ervaren bij de vrijetijdsbesteding komen ook overeen: het Nederlands slecht beheersen, het vervoer en het financiële aspect zijn belemmeringen voor de ouders. Deze drempels verhinderen de ouders om hun kinderen voldoende te laten participeren aan het vrijetijdsaanbod.

Ten slotte hebben de ouders verschillende suggesties voor de Europaschool en de stad Genk. Voorbeelden hiervan zijn meer informatie krijgen over de financiële tussenkomsten in de kosten van de vrijetijdsbesteding en het organiseren van activiteiten in Kolderbos.

6. Kritische reflectie

6.1 Het proces

Het is nuttig dit onderzoek te onderwerpen aan enkele kritische bedenkingen. Elk onderzoek heeft zijn leemtes en dat is met dit onderzoek niet anders. Het schrijven van deze bachelorproef heeft ervoor gezorgd dat ik verschillende zaken heb bijgeleerd. De bachelorproef is uitgegroeid tot een mooi eindresultaat, maar ook ikzelf ben gegroeid als schrijver van deze bachelorproef.

Het thema “vrijtijdsbesteding” vind ik een zeer interessant thema. Ikzelf had jarenlang verschillende hobby's en ik was een enthousiast lid van mijn plaatselijke Chiro. Door deze vrijtijdsbestedingen heb ik nieuwe mensen leren kennen en meerdere talenten kunnen ontplooien. Dit maakt het thema des te aantrekkelijker voor mij aangezien ik een grote voorstander ben van een productieve vrijtijdsbesteding.

De eerste stap van het onderzoek was natuurlijk het formuleren van een probleemstelling en het bepalen van onderzoeksvragen. Ik had lang nagedacht over eventuele onderwerpen maar het duurde even vooraleer ik mijn huidig onderwerp vond. Door het voeren van enkele gesprekken met de directeur en mijn stagementor ben ik uiteindelijk op het thema “vrijtijdsbesteding” gekomen. Zij keurden dit voorstel goed vermits ze ook graag een beter zicht wilden hebben over dit thema. De Europaschool is een concentratieschool in de Genkse wijk ‘Kolderbos’. Dit heeft ervoor gezorgd dat ik ouders van kinderen met een migratieachtergrond heb gekozen als doelgroep en deze ging bevragen vermits ik meer te weten wilde komen over hun visies en meningen hierover. Dit resultaat zou voordelig kunnen zijn voor mijn stageplaats aangezien ze mijn bevindingen zouden kunnen betrekken in hun beleid.

Toen ik moest beginnen aan mijn literatuurstudie bleek dit niet zo eenvoudig als ik in eerste instantie had gedacht. Allereerst had ik met mijn promotor besproken wat ik kon opzoeken over mijn thema's. De twee grote thema's in mijn bachelorproef zijn “personen met een migratieachtergrond” en “vrijtijdsbesteding”. Om die reden begon ik eerst definities over deze thema's op te zoeken. Ik wilde graag gebruik maken van cijfers en figuren in mijn theoretisch kader dus ging ik hiernaar op zoek. Vervolgens ben ik begonnen met het opzoeken van literatuur rond mijn probleemstelling en onderzoeksvragen. Ik wist eerst niet welke weg ik wilde inslaan. Tot ik na lang zoeken wel op gang geraakte en meer structuur kreeg.

Hierna ging ik van start met mijn eigenlijke onderzoek. Nadat mijn onderzoeksvragen afgebakend waren wist ik meteen dat ik een kwalitatief onderzoek zou uitvoeren en dat ik diepte-interviews als methode zou gebruiken. Ik had het idee dat mijn onderzoeksvragen beter beantwoord konden worden door middel van een kwalitatief onderzoek. Ik had specifiek gekozen om diepte-interviews af te nemen bij ouders van kinderen met een migratieachtergrond. In totaal heb ik vijftien interviews afgenomen. Het verwerven van de respondenten verliep redelijk vlot. Voor mijn onderzoek heb ik zowel Nederlandstalige als niet-Nederlandstalige respondenten kunnen bereiken, hiervoor heb ik gebruik gemaakt van een tolk. Dit kan een invloed hebben op mijn onderzoek vermits de hulp van een derde werd ingeroepen en het hierdoor geen face-to-face gesprek was. Helaas heb ik enkel moeders kunnen bereiken voor mijn interviews, dit kan mijn resultaten beïnvloeden. De reden hiervoor is dat de vaders onbereikbaar waren en hier geen tijd voor wilden vrijmaken. De vaders die ik had aangesproken bleken geen tijd te hebben door hun werk, dit vond ik zeer jammer. Een volgende beperking van dit onderzoek is dat ik enkel Marokkaanse en Turkse ouders heb geïnterviewd vermits zij het sterkst vertegenwoordigd worden op de Europaschool. Verder heb ik al mijn interviews op de Europaschool afgenomen. Dit zorgde ervoor dat de ouders op hun gemak waren. De meeste ouders vonden het onderzoek een mooi initiatief omdat dit ten voordele kan zijn voor hun kinderen.

6.2 Het uiteindelijke product

Wanneer ik terugblik naar het uiteindelijke resultaat ben ik best tevreden. Doordat ik al eens een onderzoek heb moeten uitvoeren had ik wel al enig idee wat ik er van mij verwacht werd en hoe ik het best aan de slag kon gaan.

De bedoeling was om antwoorden te krijgen op mijn onderzoeksvragen en daarin ben ik uiteindelijk geslaagd. Toen ik begon aan mijn literatuurstudie had ik enkele twijfels over hoe ik dit het best kon aanpakken. Na een gesprek met mijn promotor kreeg ik hier een beter zicht op en heb ik het zodanig aangepakt. Het opzoeken van de tussenkomsten in de vrijetijdsbesteding verliep redelijk moeizaam maar met de hulp en de ondersteuning van de medewerksters van Rap op Stap en het OCMW te Genk heb ik toch een overzichtelijk schema tot stand kunnen brengen, hier ben ik ook zeer dankbaar voor. Dit schema kan als hulpmiddel gebruikt worden voor mijn stageplaats en andere organisaties.

Tijdens mijn gesprek met de medewerkster van Rap op Stap heb ik het idee aangehaald om busdiensten te organiseren die de kinderen verplaatsen van en naar de vrijetijdsactiviteit. Dit zou een mogelijke oplossing zijn voor de vervoersproblematiek

waarmee sommige moeders kampen. Helaas bleek het idee volgens haar immers onhaalbaar te zijn. Ook de busdiensten die enkel in specifieke wijken van Genk, zoals Kolderbos of Sledderlo, zouden rondrijden bleken onrealistisch. Hierdoor heb ik beslist om dit voorstel niet toe te voegen bij mijn aanbevelingen.

6.3 Persoonlijke reflectie

Wanneer ik nu terugblik merk ik dat ik heel sterk geëvolueerd ben. Dit is enerzijds door de stage op de Europaschool en anderzijds door mijn eindwerk. Ik ben sterker geworden als persoon. Ik ben tevreden met de weg die ik heb afgelegd. Ik ben van mening dat ik door deze stage goed voorbereid ben op de arbeidsmarkt. Met vallen en opstaan heb ik geleerd dat het niet altijd even gemakkelijk is, maar ik voel me klaar om in het werkveld te stappen.

Mijn promotor, stagementor en directeur van de Europaschool hebben een belangrijke rol gespeeld bij het schrijven van mijn bachelorproef. Ze stonden altijd voor me klaar om tips te geven. Bovendien heeft mijn promotor me goed op weg geholpen wanneer ik soms de draad kwijt was. Zowel de promotor als de stagementor en directeur hebben de nodige feedback gegeven. Daarnaast ben ik zeer tevreden over de medewerking van de ouders tijdens de interviews.

Natuurlijk ben ik ook geen ervaren onderzoeker. Ik had reeds al enige voorkennis door het onderzoek dat ik het jaar voordien heb gevoerd met mijn medestudenten maar toch was ik nog niet helemaal vertrouwd met het voeren van onderzoek. Dit was een belemmering voor mij tijdens het onderzoek. Doorheen het proces was ik nog erg zoekende en dit bemoeilijkte de evolutie van mijn onderzoek.

Ten slotte ben ik tevreden over mijn onderwerp en het resultaat van mijn onderzoek. Er is nuttige informatie naar voren gekomen die heeft bijgedragen tot bruikbare aanbevelingen. Dit onderzoek kan een hulpmiddel zijn voor het beleid van de Europaschool omdat het de ouders ook inspraak geeft.

Bibliografie

Bennett, P.R., Lutz, A.C. & Jayaram, L. (2012). *Beyond the Schoolyard: The Role of Parenting Logics, Financial Resources and Social Institutions in the Social Class Gap in Structured Activity Participation*. Geraadpleegd op 1 april 2019. *Sociology of Education*, 85, 131-157.

Bredeschool. (z.d.). Geraadpleegd op 29 november 2018, van <http://www.bredeschool.org/>

Brouwer, J. (2013). De cultuur van de vrije tijd. Geraadpleegd op 2 november 2018, van <http://www.bouwstenen.nl/fileswijkplaats/Ontwikkelingen%20rondom%20vrije%20tijd%20-%20DEF%202.pdf>

Centraal Bureau voor de Statistiek. (z.d.). Wat verstaat het CBS onder een allochtoon? Geraadpleegd op 31 oktober 2018, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/faq/specifiek/wat-verstaat-het-cbs-onder-een-allochtoon->

CM. (z.d.). Diensten en voordelen. Geraadpleegd op 26 maart 2019, van <https://www.cm.be/diensten-en-voordelen>

C-mine cultuurcentrum Genk. (z.d.). Andere kortingen | C-mine cultuurcentrum Genk. geraadpleegd op 1 april 2019, van <https://www.c-minecultuurcentrum.be/nl/tickets/andere-kortingen>

Coussée, F. (2006). *De pedagogiek van het jeugdwerk*. Geraadpleegd op 22 maart 2019. Academia press.

Coussée, F. (2006). *Jeugdwerk als sociaalpedagogische interventie*. Geraadpleegd op 26 maart 2019 van, <https://biblio.ugent.be/publication/367730/file/6796134.pdf>

Coussée, F., & Mathijssen, C. (2011). *Uit de marge van het jeugdbeleid*. Geraadpleegd op 23 maart 2019. Leuven, België: Acco

Devroe, I. (2007). *Gekleurd nieuws? De voorstelling van etnische minderheden in het nieuws van Vlaanderen. Context, methodologische aspecten en onderzoeksresultaten*. Geraadpleegd op 25 maart 2019, van <https://biblio.ugent.be/publication/483960/file/1879020.pdf>

De Voorzorg. (z.d.). Sportpremie. Geraadpleegd op 26 maart 2019, van <https://www.devoorzorg.be/limburg/voordelen-advies/terugbetalingen-ledenvoordelen/terugbetalingen-voordelen/vrije-tijd/sport/Pages/default.aspx>

D'Haenens, L., El Sghiar, H., & Golaszewski, S. (2010). *Media en etnisch-culturele minderheden in de Lage Landen: trends in 15 jaar onderzoek*. Geraadpleegd op 26 maart 2019 van, https://www.researchgate.net/publication/254882300_Media_en_etnisch-culturele_minderheden_in_de_Lage_Landen_trends_in_15_jaar_onderzoek

De Pauw, P., Coussée, F., Vermeersch, H., Van Houtte, M., & Vettenburg, N. (2012). Diversiteit in en tussen jeugdbewegingen in Vlaanderen. Geraadpleegd op 22 maart 2019. *Welwijs*, 23(1), 24–27

De Roover, V. & Rooms, S. (2007). *Zijn kinderrechten een modegril? Kinderrechtenverdrag meerderjarig*. Geraadpleegd op 20 maart 2019. Wereldmediahuis.

- De Visscher, S. (2008). *De sociaal-pedagogische betekenis van de woonomgeving*. (Proefschrift ingediend tot het behalen van de academische graad van doctor in de pedagogische wetenschappen). Geraadpleegd op 1 april 2019. Universiteit Gent, België.
- Elchardus, M. & Smits, W. (2012). *Participatieprofielen van etnisch culturele minderheden in Brussel. Een analyse op basis van gegevens over de leerlingen van het Nederlandstalige secundair onderwijs in Brussel*. Geraadpleegd op 1 april 2019. Brussel: Vrije Universiteit Brussel, Onderzoeksgroep TOR.
- Gatz, S. (2014). Beleidsnota Jeugd. Geraadpleegd op 25 maart 2019, van https://cjsm.be/jeugd/sites/cjsm.jeugd/files/public/beleidsnota2014-2019_jeugd.pdf
- Genk. (z.d.). Talentcoaches. Geraadpleegd op 27 maart 2019, van <https://www.genk.be/talentcoaches>
- Geschiedenis. (2014). Geraadpleegd op 18 oktober 2018, van <http://www.europaschoolgenk.be/onze-school/geschiedenis>
- GO! Basisschool Europaschool. (z.d.). Schoolreglement - GO. Geraadpleegd op 6 november 2018, van https://schoolreglement.g-o.be/r/14_1545-1/9/clb/?year=2018
- GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. (2016). Samen leren samenleven. Geraadpleegd op 7 november 2018 van, <http://www.g-o.be/media/1545/brochure-samenleren-samenleven-het-ppgo-anno-2016.pdf>
- GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. (2018). pedagogisch project. Geraadpleegd op 7 november 2018 van, https://schoolreglement.g-o.be/r/14_1545-1/1/onze%20school/?year=2018
- GO! Pro - Word een Warme School. (2017). Geraadpleegd op 4 december 2018, van <http://pro.g-o.be/nieuws/3103>
- GO! reglement. (z.d.). CLB. Geraadpleegd op 6 november 2018, van https://schoolreglement.g-o.be/r/14_1545-1/9/clb/?year=2018
- Hanseeuw, L. (2012). België, immigratienatie: statistieken en evoluties. Brussel: Itinera Institute. Geraadpleegd op 1 april 2019 van, https://www.itinerainstitute.org/wp-content/uploads/2016/10/pdfs/20120515_analyse_belgique_terre_immigration_lh_nl.pdf
- Horizont. (z.d.). Ons aanbod. Geraadpleegd op 26 maart 2019, van <https://www.horizontvzw.be/ons-aanbod/>
- Jeugd Genk. (z.d.). Financiële steun en kortingen. Geraadpleegd op 1 april 2019, van <https://www.jeugdgenk.be/financiele-steun-en-kortingen--ouders>
- Karsten, L. (1998). Growing Up in Amsterdam: Differentiation and Segregation in Children's Daily Lives. *Urban studies*, 35(3), 565-581. Geraadpleegd op 2 april 2019.
- Lafleur, J., Marfouk, A., & Fadil, N. (2018). *Migratie in België*. Geraadpleegd op 20 maart 2019 van, https://orbi.uliege.be/bitstream/2268/225608/1/Boek_21vragen.pdf
- Leroy, F. (2012). *Kansengroepen in Kaart. Allochtonen op de Vlaamse Arbeidsmarkt. 2de editie*. Geraadpleegd op 9 november 2018 van, VDAB Studiedienst [rapport].
- LM. (z.d.). Sportprikkel. Geraadpleegd op 26 maart 2019, van <http://www.lm.be/LMPlus/Rubrieken/Voordelen-en-diensten/Sport-en-beweging/Sportprikkel/Pages/sportprikkel.aspx>

Maesele, T., Reynaert, D., De Bie, M., Roose, R. & Bradt, L. (2008). *Stromingen in de kinderrechtenbeweging*. Geraadpleegd op 24 maart 2019. Tijdschrift voor jeugd- en kinderrecht.

Mathijssen, C., Loopmans, M. & Crivit, R. (2014). *Kwetsbare vrije tijd? Uitdagingen voor emanciperend jeugdbeleid*. Geraadpleegd op 22 maart 2019. Leuven : Uitgeverij Acco

Mortelmans, D., Van Assche, V., & Ottoy, W. (2002). *Fijngehakt en voor u opgediend: tieners en vrije tijd*. Geraadpleegd op 10 november 2018 van, <http://uahost.uantwerpen.be/cello/docs/20091210174724BALU.pdf>

Mulder, M. (2014b). *Leisure! inleiding in de vrije tijd* (2de ed.). Geraadpleegd op 14 november 2018. Bussum, The Netherlands: Coutinho.

Myria. (2016). *Migratie in België: statistische gegevens*. Geraadpleegd op 14 november 2018 van, https://www.myria.be/files/Migratie2016-2-Migratie_in_Belgie_statistische_gegevens.pdf

Neckebroeck, C., Vanderstraeten, I., & Verhaeghe, M. (2015). *Onderzoeksvaardigheden voor onderwijs, zorg en welzijn*. geraadpleegd op 2 april 2019. Berchem, België: De Boeck.

Noppe, J., Vanweddigen, M., Doyen, G., Stuyck, K., Feys, Y., Buyschaert, P. (2018). *Vlaamse Migratie en Integratiemonitor 2018*. Geraadpleegd 16 november 2018 van, <https://www.statistiekvlaanderen.be/sites/default/files/docs/VMIM-Vlaamse-Migratie-Integratiemonitor-2018.pdf>

Organisatie en visie. (2014). Geraadpleegd op 18 oktober 2018, van <http://www.europaschoolgenk.be/onze-school/organisatie-en-visie>

Partena. (z.d.). Partena betaalt lidgeld sportclub terug. Geraadpleegd op 26 maart 2019, van <https://www.partena-ziekenfonds.be/nl/ziekenfonds-en-voordelen/voordelen-en-terugbetalingen/sportclub-lidgeld>

Pelleriaux, K., & Philips, V. (2005b). *Beter samen? Denk- en doepistes voor een toegankelijk jeugdwerk in Vlaanderen, Brussel en Wallonië* (Herz. ed.). Geraadpleegd op 16 november 2018. Leuven, België: Acco.

Personen met een migratieachtergrond. (z.d.). Geraadpleegd op 1 november 2018, van <https://www.vluchtelingenwerk.be/index/personen-met-een-migratieachtergrond>

Roeters, A. (2017). *Vrije tijd | Een week in kaart: Editie 1 - SCP*. Geraadpleegd op 3 november 2018, van <https://digitaal.scp.nl/eenweekinkaart1/vrije-tijd/>

Roggemans, L., Smits, W., Spruyt, B. & Van Droogenbroeck, F. (2013). *Sociaal bekabeld of in vrije val: sociale participatie door kansengroepen in Vlaanderen*. Geraadpleegd op 25 maart 2019. (Ad hoc onderzoeksnota januari 2013)

Scholengroep 14 Maasland. (z.d.). Scholengroep14 - Welkom! Geraadpleegd op 5 november 2018, van <http://www.scholengroep14.be/index.php>

Scholengroep 14 Maasland. (2018). *GO! basisschool Europaschool Genk*. Geraadpleegd 6 november 2018 van, https://schoolreglement.g-o.be/r/14_1545-1/1/onze%20school/?year=2018

Sinnaeve, I. & Schillemans, L. (2006). Thuis tv-kijken, voetballen of naar de jeugdbeweging? Vrije tijd in het jeugdonderzoek 2000-2005. In N. Vettenberg, M. Sociaal huis Portavida. (z.d.). Financiële en sociale hulp. Geraadpleegd op 1 april 2019, van <https://www.genk.be/financiele-en-sociale-hulp>

Sport in Genk. (z.d.). Sporten voor minder geld. Geraadpleegd op 1 april 2019, van <https://www.sportingenk.be/sporten-voor-minder-geld>

Elchardus & L. Walgrave (Eds.), Jongeren van nu en straks. Overzicht van recent jeugdonderzoek in Vlaanderen (pp. 153-186). Geraadpleegd op 10 november 2018. Tielt: Lannoo.

Smits, W. (2011): Join the club – Een profiel van leden van verenigingen en vrijwilligers. Geraadpleegd op 11 november 2018. In: J. Lievens & H. Waeye (eds.), *Participatie in Vlaanderen 2. Eerste analyses van de participatiesurvey 2009*, Leuven: Acco

Smits, W. (2004) Bewegen in de sociale, vrijetijds- en culturele ruimte. Geraadpleegd op 26 maart 2019. Eindverslag van het programma beleidsgericht onderzoek 'Maatschappelijke participatie van jongeren'.

Spotti, M. (2011) Ideologies of success for superdiverse citizens: The Dutch testing regime for integration and the online private sector. *Diversities*. Geraadpleegd op 8 november 2018. 13, 1-21.

Sterk, G. (2000). Media en alloctonen: journalistiek in de multiculturele samenleving. Geraadpleegd op 24 maart 2019. Den Haag: Sdu.

Tielens, M. (2015). 'Eens allochtoon, altijd allochtoon? De socio-economische etnostratificatie in Vlaanderen'. In: WAVrapport. Geraadpleegd op 31 oktober 2018, van https://www.steunpuntwerk.be/system/files/wav-rapport_2005_02.pdf

UNICEF (2004). Sport, Recreation and Play. Geraadpleegd op 22 maart 2019, via https://www.unicef.org/publications/files/5571_SPORT_EN.pdf

Van Dale Online. (2018). *Allochtoon*. Geraadpleegd op 31 oktober 2018, van <https://www.vandale.nl/gratiswoordenboek/nederlands/betekenis/allochtoon#.W9mUxhNKh-U>

Van de Walle, T., Cardoen, D. & Bradt L. (2013). Het verenigingsleven van Gentse en Antwerpse scholieren. Geraadpleegd op 23 maart 2019. In: N. Vettenburg, M. Elchardus, J. Put, & S. Pleysier (Eds.), *Jong in Gent en Antwerpen: bevindingen uit de Jop-monitor Antwerpen-Gent*.

Van de Walle, T. (2014). Deelnemen aan jeugdverenigingen en 'andere dingen doen'. Licht op de vrijetijdsbesteding van jongeren als beleidsvraagstuk. Geraadpleegd op 22 maart 2019. In L. Bradt, S. Pleysier, J. Put, J. Siongers & B. Spruyt, (2014). *Jongeren in cijfers en letters. Bevindingen uit de JOP-monitor 3 en de JOPschoolmonitor 2013*.

Van den Broek, A. (2013). Gent schrapt het woord allochtoon. *De Morgen*. Geraadpleegd op 20 oktober 2018 van, <https://www.demorgen.be/binnenland/gent-schrapt-het-woord-allochtoon-bf6a209d/>

Van den Broek, A. (2003). *Tijdverschijnselen Impressies van de vrije tijd*. Geraadpleegd op 2 november 2018, van Den Haag: Sociaal & Cultureel Planbureau.

Van der Haar, M., & Yanow, D. (2011). Allochtoon als metafoor en categorie: over de handelsimplicaties van beleidstaal. Geraadpleegd op 24 maart 2019. *Tijdschrift voor beleid, politiek en maatschappij*, 38(2), 160-178.

VDAB. (2009, maart). *Kansengroepen in kaart: allochtonen op de Vlaamse arbeidsmarkt*. Geraadpleegd op 25 maart 2019 van,

https://www.vdab.be/sites/web/files/doc/trends/KiK_Allochtonen200903.pdf

Verbeek, D., & De Haan, J. (2011). *Eropuit!*. Geraadpleegd van op 2 november 2018, van Den Haag: Sociaal & Cultureel Planbureau.

Verschelden, W. (2012, September 20). *Waarom wij, De Morgen, 'allochtoon' niet meer gebruiken*. Geraadpleegd op 24 maart 2019 van, <https://www.demorgen.be/tv-cultuur/waarom-wij-de-morgen-allochtoon-niet-meer-gebruiken~bdb769b8/>

Verenigde Naties. (1989). *Verdrag inzake de Rechten van het Kind Aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties*. Geraadpleegd op 24 maart 2019. Kinderrechtencommissariaat

Verhaeghe, P. P. (2010). *De discursieve kracht van het begrip 'allochtoon'*. Geraadpleegd van op 14 november 2018 van, <http://poliargus.be/wp-content/uploads/2014/08/De-discursieve-kracht-van-het-begrip-allochtoon.paper2010-02.pdf>

VNZ. (z.d.). Terugbetaling lidgeld sportclub. Geraadpleegd op 26 maart 2019, van <https://www.vnz.be/pagina/terugbetaling-lidgeld-sportclub/>

Zeijl, E., Du Bois-Reymond, M. & Te Poel, Y. (2001). Young Adolescents' Leisure Patterns. Geraadpleegd op 22 maart 2019. *Society and Leisure*.

Bijlagen

Bijlage 1: logboek interviews

<i>Respondent</i>	<i>Datum + interview</i>
Z.K.	Op 20/03/2019 mondeling een afspraak gemaakt om 9u en hierna mijn interview afgenomen.
M.S.	Op 20/03/2019 mondeling een afspraak gemaakt om 9u en vervolgens om 10u het interview afgenomen
S.K.	Op 20/03/2019 mondeling een afspraak gemaakt om 9u en vervolgens om 12u het interview afgenomen.
Z.R.	Op 21/03/2019 mondeling een afspraak gemaakt om 8.30u en hierna mijn interview afgenomen.
B.S.	Op 21/03/2019 mondeling een afspraak gemaakt om 8.30u en het interview afgenomen om 10u.
K.S.	Op 22/03/2019 mondeling een afspraak gemaakt om 8.30u en het interview afgenomen om 9u met tolk.
M.L.	Op 22/03/2019 mondeling een afspraak gemaakt om 8.30u en het interview afgenomen om 10.30u.
M.W.	Op 22/03/2019 mondeling een afspraak gemaakt om een interview af te nemen op 25/03/2019 om 9u met tolk.
K.M.	Op 25/03/2019 mondeling een afspraak gemaakt om 8.30u en het interview afgenomen om 10.15u met tolk.
S.M.	Op 25/03/2019 mondeling een afspraak gemaakt om een interview af te nemen op 26/03/2019 om 9u met tolk.
T.E.	Op 26/03/2019 mondeling een afspraak gemaakt om 8.30u om het interview afgenomen om 11.30u.
V.B.	Op 27/03/2019 mondeling een afspraak gemaakt en het interview afgenomen om 9u.
K.B.	Op 27/03/2019 mondeling een afspraak gemaakt en interview afgenomen om 10.30u met tolk.
K.E.	Op 1/04/2019 mondeling een afspraak gemaakt en interview afgenomen om 9u met tolk.
S.P.	Op 4/04/2019 mondeling een afspraak gemaakt en interview afgenomen om 14.15u met tolk.

Bijlage 2: het interviewschema

Interviewschema: Hoe kijken ouders van kinderen met een migratieachtergrond op de vrijetijdsbesteding van hun kinderen?

Introductie

Goedendag,

Ik ben Sophie Pixner en zit in mijn laatste jaar sociaal werk aan de PXL Hogeschool in Hasselt. In kader van mijn bachelorproef doe ik onderzoek naar hoe ouders van kinderen met een migratieachtergrond kijken naar de vrijetijdsbesteding van hun kinderen.

Eerst wil ik u van harte bedanken voor uw medewerking aan dit onderzoek. Ik hoop namelijk zoveel mogelijk personen te kunnen bereiken om de vrijetijdsbesteding van kinderen zo goed mogelijk in kaart te brengen en uw deelname is hierbij dus heel belangrijk.

Het is ook belangrijk om te weten dat er geen 'juiste' of 'foute' antwoorden zijn, elke mening is interessant voor het onderzoek en met elk antwoord kunnen wij aan de slag. Ik wil hierbij ook nog melden dat u het mag aangeven als er onderwerpen zijn waarover u niet wil praten, ik respecteer hierin uw privacy. Is het voor u in orde dat ik een paar vragen stel en dat dit wordt opgenomen? De opname wordt enkel gebruikt voor ons en wordt niet doorgegeven aan derden. Voor het interview rekenen we dat het een halfuur tot uurtje zal duren.

Hebt u op dit moment nog vragen of bedenkingen over dit onderzoek of over dit interview?

Hoeveel kinderen hebt u? Hoe oud zijn ze?

Vraag 1: Wat doen uw kinderen in hun vrije tijd?

Richtvragen:

- Wanneer doen zij deze activiteiten?
- Waarom doen zij deze activiteiten?
- Doet hij/zij ook dingen samen met vrienden, familie, broer, zus,...?
- Zijn er ook andere activiteiten die ze doen? (gaat ze bv. mee op kamp?)

Vraag 2: Vindt u deze vrijetijdsbesteding nuttig/zinvol voor uw kinderen?

Richtvragen:

- Waarom vindt u het nuttig voor uw kinderen?
 - Waren er zaken waar u eerst schrik voor had?
 - Als u opnieuw zou kiezen voor ..(activiteit)..., waarom zou u dan hiervoor kiezen?
- Hebben uw kinderen al eens iets gedaan bij bv. Gigos dat ze anders nooit zouden doen?

Vraag 3: Bent u in België geboren?

- **Zo niet, waar komt u vandaan?**
- **Waar zijn uw ouders geboren?**
- **Wanneer bent u naar België gekomen?**

- Welke verschillen zijn er in de manier waarop kinderen hun vrije tijd doorbrengen in uw land van herkomst en hier in Vlaanderen?
- Wat deed u als kind zelf vroeger in uw vrije tijd?
- Deed u veel dingen samen met je ouders/familie/vrienden?
- Welke taal spreekt u thuis?
- Wat doet uzelf in de vrije tijd? Wat doet uw partner in zijn vrije tijd?

Vraag 4: Als u alle mogelijkheden had en u kon zomaar kiezen wat u uw kinderen zou laten doen, welke activiteiten zouden ze dan doen?

Richtvragen:

- Waarom zouden ze deze activiteiten dan doen?

Vraag 5: Bent u op de hoogte van het vrijetijdsaanbod?

Richtvragen:

- Via welke kanalen werd u op de hoogte gebracht?
- Vindt u dat de kinderen voldoende mogelijkheden hebben voor het vinden van een hobby?

Vraag 6: Als uw kind naar zijn/haar hobby gaat, mag hij/zij dan alleen ernaartoe gaan?

Richtvragen:

- Bent u dan ongerust? Waarom?
- Stel dat er iemand meegaat met de kinderen, zouden ze dan alleen mogen gaan?

Vraag 7: Gaat uw kind naar een bepaalde vrijetijdsvoorziening in de buurt?

Richtvragen:

- Waarom hebt u voor die voorziening gekozen?
- Welk aanbod van vrijetijdsvoorzieningen is er in uw buurt aanwezig?
 - Weet u waar uw kind allemaal terecht kan?
 - Hoe bent u dit te weten gekomen?
 - Gaan de anderen kinderen in de buurt daar ook naartoe?
- Zou het stadsbestuur of gemeentebestuur nog iets kunnen doen voor uw kinderen zodat hun vrije tijd nog beter besteed kan worden?

Vraag 8: Welke tips/aanbevelingen wilt u geven naar Stad Genk en naar de Europaschool?

Richtvragen:

- Zijn er nog zaken die ik niet bevraagd heb en die wel belangrijk zijn met betrekking tot de vrije tijd van je zoon/dochter?
- Hebt u nog vragen voor mij?

Slot:

We zijn aan het einde van mijn interview gekomen, ik heb al mijn vragen kunnen stellen. Is er eventueel nog iets wat u wilt delen of vertellen? Dit kan eender wat zijn.

Ik ga de informatie die ik van verschillende personen gekregen heb verzamelen en nadien hieruit mijn conclusies trekken. Ik ga ook een aantal aanbevelingen doen om de situatie misschien nog te verbeteren.

Alvast hartelijk bedankt voor uw deelname en uw tijd en dan wil ik u nog veel succes wensen.

Bijlage 3: interview Willem Vranken en Senna Bouslim van Gigos Genk-Zuid

1) Hebben jullie zicht op hoeveel kinderen jullie bereiken in de wijk?

“Met de kleuters erbij is het wekelijks toch zo’n 60-tal kinderen en jongeren. Verdeeld over de kinderen en kleuters dus 30/30 ongeveer. Woensdag en zaterdag hebben wij activiteiten. In de vakantie organiseren we 3 dagen activiteiten, dus dinsdag, woensdag en donderdag waarvan 1 dag meestal een uitstap is.”

2) Hoeveel kinderen komen er op regelmatige basis naar de activiteiten?

“Dat is dus rond de 60 die op regelmatige basis komen naar onze werking in Kolderbos.”

3) Zijn er ook kinderen die eerder sporadisch komen? Hoeveel kinderen zijn dat ongeveer?

“Ja dat heb je altijd. Er zijn bijvoorbeeld kinderen die enkel in de vakantie komen. Maar de meesten komen wel op regelmatige basis, dus 2 keer per week.”

4) Hebben jullie een zicht op de achtergrond van de kinderen? is het een gemend publiek?

“99% van de kinderen die naar ons komen zijn allochtoon, meestal van Turkse en Marokkaanse afkomst. Misschien iets meer kinderen van Turkse afkomst. Het is niet echt gemend.”

5) Hoe bereiken jullie de ouders en de kinderen?

“Eigenlijk weten ze dat, Gigos is al langer bekend in de wijk. Ze moeten ze altijd brengen en halen dus spreken we ouders ook persoonlijk aan. We doen regelmatig ook huisbezoeken.”

6) Zijn er valkuilen in jullie werking waardoor er misschien kinderen toch niet kunnen komen?

“Wij werken redelijk laagdrempelig en de werking is ook gratis dus ik denk dat het voor de ouders redelijk gemakkelijk is om naar ons toe te komen. We liggen echt in de wijk.”

7) Zouden jullie tips hebben om ervoor te zorgen dat er een breder publiek aangesproken kan worden?

“Ik denk dat wij daar momenteel niet echt naar opzoek zijn. Tegenover andere wijken, bijvoorbeeld de werking in Waterschei, bereikt niet zoveel als in Kolderbos. En je moet ook kijken naar de bezetting. Om nog meer kinderen op te vangen wordt het moeilijk. Ook in onze zaal, in de winter hebben wij dat ook gemerkt. We zijn echt blij als de zon weer begint te schijnen.”

8) Hebben jullie vooral vaste medewerkers of ook vrijwilligers?

“We zijn niet met veel. We staan nu voor de kinderwerking met 2, als verantwoordelijken. Dit wordt wel aangevuld met vrijwilligers en stagiaires. Ieder jaar zijn er veel stagiaires en we kunnen bijna niet zonder. Anders wordt het wel moeilijk. We zijn heel blij dat we vrijwilligers en stagiaires hebben.”

9) Wat denken jullie over de verkeersveiligheid in Kolderbos? Hebben de ouders daar al iets over gezegd?

“Nee dat geven ze niet zo snel aan maar we weten het zelf wel. De Hooiweg bijvoorbeeld, dat is zone 30 maar daar houdt zich wel niemand aan. Het staat niet goed aangegeven.”

10) Hoe denken jullie dat het komt dat je bepaalde kinderen/ouders wel kan sensibiliseren om naar activiteiten te komen? Of juist niet?

“Het hangt ook af van het contact met de ouders. Sommige ouders stellen zich open op, de taal spreekt ook een rol. Als ze Nederlands spreken kan je ermee communiceren. We hebben wel het geluk dat er ook begeleiders zijn die Turks en Arabisch spreken.”

11) Hebben jullie een zicht op wat voor de ouders de struikelblokken zijn om naar Gigos te gaan?

“Het hangt af van ouder tot ouder, er zijn ook ouders die hun kinderen na een paar keer toch thuis laten. We stellen ons heel open en laagdrempelig open op.”

12) Wat zijn de financiële aspecten van Gigos?

“Tijdens de gewone werking, dus woensdag en zaterdag, is het gratis. Je moet ook geen lidgeld betalen per jaar. Als wij op activiteit gaan dan betaalt Gigos 1/3 van de inkomprijs bijvoorbeeld. Stel dat het 10 euro kost dan schieten wij 3 euro bij en moeten ze maar 7 euro betalen. Meestal gaan wij tijdens de vakantie naar een activiteit, dit kan dan een pretpark zijn of een speeltuin. Wij organiseren ook zwemlessen in Boxberg, dat is 10 euro voor 10 lessen. Na de lessen worden ze ook afgehaald bij het zwembad door ons busje en daarna thuis afgezet.”

(Leeg blad)

(Onbedrukte kaft)